Filipina YWCA Mangisagut "Schoolarship Fund" Estudiantes Fils.

This is the only Filipino newspaper in the Territory of Hawaii carrying special United Press news service from the Philippines and Washington.

Hawaii Filipino News

Is-iso laeng daytoy ti warnakan Filipino a kameng ti United Press. Mabalinnat' agimaldit kdgti damag nga agapot' Manila ken Washington, United Press news service.

Volume II. Honolulu, T. H., September 14, 1939 Number 38

Quezon Ibaonna Com. Obrero Hawaii

Maaramid Ti Pasala Diay YWCA No 23

Mapastrek Pirak Maitulong Kadagiti Rebbengdat' Matulongan Estudiantes Fil.

Ti ragupan a pasala nga aramiden ken idiaya ti Filipino Women's Club iti International Institute Y. W. C. A. ditoy Honolulu maaramidton inton karabiian ti 23 toy agdama idiay nalawa a salas ti Fuller Hall ti YMCA.

Daytoy a pasala maaramid a pamastrekan pirak dagiti babbai Filipina a kameng iti Filipino Women's Club iti YWCA, ket daytoy a pirak maited a nayon ti pangtulong (schoolarship) kadagiti rebbengdat' matulongan nga estudiantes Filipino, babbai man wenno lallake a taga Oahu, a mapan agtuloy nga agadal idiay University ti Hawaii.

Toy nasayaat ken nailian a gunnuat ti Filipino Women's Club iti YWCA ditoy Honolulu, maararamid iti tinawen a panaglukat ti clase dagiti eskuelas.

Dagiti oficiales ti club a nangiwayat iti daytoy a gunnuat inballa-

(Maituloy pagina 2)

Agdama Maadal Ti Panakaiparit Ti Paltoog Filipinas

Jefe Policias Torres, Ad-adalenna Daytoy a Banag Nanipud Iti Daydi Pampanga

MANILA, Septembre 13 (UP). Agsipod iti daydi pinnaltuogan ken pinnatayan a napasamak itay di pay unay nabayag idiay San Fernando, Pampanga ni Jefe ti Policia ditoy Manila, Antonio C. Torres, ad-adalenna ti pannakaiparit dagiti civilianos nga agitugot kadagiti revolverda kadagiti oficinas ti gobierno a kas iti Palacio Malacaniang, Ayuntamiento, Corte Suprema ken Departamento ti Tegged.

Iti panagsaritana maipapan kadagiti kaadduan a napalugodan a

(Maituloy pagina 2)

Panpanonot

Dagiti paspasamak a pakadanagan nga ut-utoben ti Estados Unidos saklawannat' biag tunggal maysa kadatayo. Iti agdama, datayo a Filipinos ti kaadduan bilang makitegtegged (48,291) kadagiti amin a bilang makitegtegged a burik ditoy Territorio. Masapol a datayo ken ti ili a pagnaedan ken pakitegteggedantayo maammuandat' mapaspasamak ditoy lubong.

Nanhisit nga ul-ulep iti tangatang: gubat idiay Europa ken agngangabit a dakkel a welga trabajador bapor idiay partet' laud ti America iti daytoy a bulan. Maseknantayo met ditoy Hawaii.

Apaman a bimtak ti gubat limmagto a dagos ti ingangatot' precio bayad asukar. Nasayaat ti masakbayan kadakkelan nga industria ditoy Hawaii.

PUDNO: 1. Dagiti aggugubat a nascion ita idiay Europa adduanda iti abastos agraman asukar a saan a kas idi 1914.

2. Ti refiniria ti Estados Unidos

(Maituloy pagina 2).

Patacsil Agpriso Iti Lima A Tawen Honolulu

Nasentenciaanen nga agpriso iti lima a tawen ni Agapito Narito Patacsil, Editor ti Filipino Outlook ken agente ti Insular Life Assurance Co. ditoy Honolulu.

Ni Patacsil nasarakan pangukoman a nakabasol iti panagfalsificar ti contrata. Naukom iti pangokoman ni Ukom Cristy ditoy Honolulu itay napan a lawasna.

Tignay Bapor

AGAPAN FILIPINAS	
Asama Maru	September 13
Presidente Taft	September 13
Presidente Cleveland	Sept. 27
Tatuta Maru	Octobre 1
AGGAPO FILIPINAS	
Tatuta Maru	Septembre 14
Emps. of Japan	Saan nga ammo
Presidente Pierce	Sept. 22
Kamakura Maru	Sept. 29
Emp. of Asia	Sept. 30

Iturongda Ti Turay Mancomiunidad Filipina

Makita iti ladawan da Presidente Quezon ken ni baro a comionado Americano Apo Francis B. Sayre isu a somangpet ita a bulan idiay Manila. Ni Apa Sayre isu ti nangsukat ken Apo Comisionado Paul V. McNutt. Ti ladawan naa-amid idi nagsarak dagitoy iti daydi naudi nga ipapan ni Presidente Quezon idiay Washington. Kasta unayen ti panagsaganada idiay Manila a mangsarabu ti isasangpet ni Apo Sayre.

Aleman P. I. Kayatda Ti Agciudadano

Dida Kayat Ti Maipan Idiay Alemania A Makigubat, Ozaete Nagsarita

MANILA, Septembre 13 (UP). Indarirag ita nga aldaw ni Roman Ozaeta, Solicitor General ti Filipinas, a dagiti ciudadado Aliman nga adda iti uneg ti Filipinas ken kayatda ti agciudadano iti Filipinas masapol nga agtalinaedda iti uneg ti Filipinas iti sangapulo a tawen kasakbayan pannakaawatda nga agciudadano.

Ingunamgunam daytoy ni Apo Ozaete, agsipod ta dagiti ciudadano Aleman nga adda ditoy Filipinas inapriknadan ti panggepda nga a-

(Maituloy pagina 2)

Zarsuela Fil. Maipabuyat' Pagfiestaan

Tallo Aldaw Ti Carnival, Japon ken Hawayano Adda Met Ipabuyada

MAKAWELI, Septembre 13.—Nakasaganan dagiti umindeg iti Makaweli, nangruna dagiti Filipinos a mangfiesta iti naindaklan a tallo nga aldaw ti Carnival a maaramid manipod 15 aginganat' 17 toy agdama idiay plaza ken uneg ti Community Clubhouse ditoy Makaweli.

Iti daytoy tallo nga aldaw a pannakaaramid ti naisalsalumina a carnaval adunto dagiti mabuybuya nga iparang dagiti napusgan a comitivas nga agisagana kadagiti maipabuya.

Nangnangrunanto a mangpadaeg ti carnaval ken mangparagsak kadagiti tumabuno a tattao isu ti nakapinpintas pannakaisaganana nga

(Maituloy pagina 2)

Inawaganen Russo Reserva Soldadona Agguardia Puesto

Tiliwanda Dagiti Soldados Polanda Agkamang Ketegan Russia Ken Polanda

MOSCOW, Septembre 13 (UP). Inayaban ita nga aldaw ti Turay ti Russia dagiti kasta unay kaadu a reserva a soldadosna a mangguardia ken mangkemmeg kadagiti soldados ti Polanda nga agtaray nga agkamang iti daga ti Russia.

Ti pagiwarnak ti Russia kunana a ti Polanda naabaken agsipod ta amin dagiti naisangsangayan a disso nga ayan dagiti palimedna addan iti ima ti Alemania.

Kuna pay ti turay ti Russia a ti Polanda maabak agsipod ta awan bileg dagiti armadana ken awan nabileg a fortificasion dagiti il-ilina.

Inayaban Ni Roosevelt Ti Purok Ti Congreso

WASHINGTON, Septembre 13 (UP). Ni Presidente Roosevelt inayabanna ti naisangsangayan a panagpupurok ti Congreso inton premiro ti Octobre tapno iti kasta pagsasaritaan ti Congreso maipapn gubat idiay Europa.

Nangnangruna a pagsasaritaan ti maayaban a purok maipapan iti neutrality Act.

Makikapia Alemania No Somuko Polanda

BERLIN, Septembre 13 (UP). Ti Turay ken tropas ti Alemania a nanglakuben iti Warsaw agur-urayen iti panangibayog ti Polanda iti wagayway a puraw a mangipaneknek isusuko ti Warsaw iti Alemania.

Kunat' turay Alemania a siaayaten a mangisardeng panaggubatna iti Polanda ket siaayaten a makikappia no laket sumokon dagiti tropas a mangidefensa iti ciudad ti Warsaw.

Naiwaragawag pay a ti Polanda maikkan kadagiti kalikagumanna iti kappia no laket dagiti tropas ti Francia Englaterra agalsadan nga manggubgubat iti bangir laud ti Alemania.

Agngangabiten ti pannakatnag ti ciudad ti Warsaw kadagiti tropas ti Alemania, no pay kasta dagiti kabilegan a tropas ti Polanda dida pay la naabak.

Kurang Saku Pagisakuan Asukar P. I.

Turay Gran Bretania Ipaisardengna Panaglako Saku Dagiti Taga India

MANILA, Septembre 13 (UP). Ti Industria asukar ditoy Filipinas ngannganin maawanan iti sako a pagisakuan ti asukar nanipod pay nagbettak ti gubat idiay Europa.

Babaen ti napattapattan a simngaw a damag, awanen ti umanay a sako ti asukar a mangkarga iti uray la koman kakapat laeng ti sumaruno a productos ti asukar iti daytoy a tawen ditoy Filipinas.

Dagiti saku a pakaisakuan asukar ditoy Filipinas nagatangda amin idiay India. Ti Turay ti Gran Bretania inpaisardengna pay laeng ti panaglakoda idiay India kadagitoy a sako malaksid no contrata ti gobierno ti Filipinas ken no agdama a contrata ti pakailakuan dagiti sako.

22,000 Pannaki Nakemmeg Capiz

MANILA, Septembre 13 (UP). Dua pulo ket dua a ribu dagiti nakemmeg a panpanniki ita nga aldaw iti torre ti simbaan Catolico idiay Capiz, provincia ti Capiz, kalpasan ti panangirakurak ti padre ti simbaan iti panangtedna iti 20 centavos iti makapatay iti intunggal sangagasot.

Dagiti kasta unay a panniki nga agap-apon iti simbaan isu ti mangted riribok ken panagkikigtot kadagiti managsimbaan. Gapu itoy ti padre ti simbaan nangted regalo a 20 centavos kada sangagasot a panniki a mapatay.

Agraraep A Ladawan Ni Pres. Quezon

Insagut Kenkuana Comision Mangmangged Filipinas Inawat Ni Quezon

MANILA, Sept. 13. (UP)—Ti nakapinpintas a bronse a ladawan ni Presidente Quezon, ... ladawanna idi agraraep iti kataltalonan, insagot nga inyawat kenkuana ita nga aldaw ti National Commission of Labor ditoy Manila.

Tit ladawan naisangrat a naaramid a maisagut iti Presidente agsipod iti panangisakit ken panangsalaknibna kadagiti mangmangged iti Filipinas ken agsipod iti panangi songsong ken panangilungalongna

(Maituloy pagina 3)

Ni Pat Cabreros Nagawiden Idi 30 Augosto Filipinas

Apanna Imatonan Nasayaat Panakairuar Ilocano Magazine Rubio Panakabagina

Tapno maaddaan naparpardas ken naananay a pannakipagservi iti Ilocano Movie Magazine kadagiti rinibribu nga agbasbasa ditoy Hawaii, America ken sadiay Filipinas, naipapilit ti panagsublit' daras ni Apo Pat. B. Cabreros, publisher daytoy a Magazine, idiay Manila itay nabiit. Limmugan ken vapor President Coolidge idi 30 tay napan

(Maituloy pagina 2)

Sinuspender Ni Roosevelt Gatad Quota Ti Asukar

WASHINGTON Septembre 13 (UP). Sinuspender ni Presidente Roosevelt idi kalman ti quota ti asukar nga inkeddeng ti linteg tapno iti kasta dagiti industrias ti asukar iti masakupan ti Estados Unidos saanen a makedngan ti toneladas a parruarenda.

Agkaiwalang Kaadu Matay Diay Warsaw

Aginganat' Ita Dipay La Naagaw Ti Alimania Ti Warsaw Nabileg Defensa

WARSAW, Septembre 13 (UP). Agkaibalat, agkaibaliktad ken agkaiwalang dagiti bangkay a makusbo ken matuang iti tay-ak gubatan iti Warsaw agsipod iti kinabileg ti armada ken fuerza Alemania nga agngannganin makastrek iti ciudad ti Warsaw.

No pay kasta, dagiti armada fuerzas ken bileg ti Polanda inkarida ti matay no laket maidefensada ti Warsaw. Kadagiti amin a disdisso ti Warsaw ita nga aldaw makitan dagiti agkakabannuag nga babbai babbaket ken ub-lubbing a tumulong kadagiti soldados ti Polanda a mangidefensa iti ilida.

Agpapan kadagitoy nga aldaw, ti inpangta ti Aleman a panangrabsotna iti ciudad ti Warsaw iti ima dagiti soldados ken armada ti Polanda a mangidefensa iti Warsaw, saan pay laeng a natungpal.

Sangapulo ket maysa dagiti aeroplanos ti Aleman a nagtayab tangatang ti Warsaw a mangbomba iti pagilian dagiti tinennag dagiti fuersa ti Polanda.

Ti nabileg a nakataktak panangawat ti Aleman iti Warsaw isu ti dakkel unay a tudtudo idiay Warsaw.

Quezon Inkarina Itutulong Ti P. I. Iti Estados Unidos

Indagadagna Iti Sangnguanan Nagpurpurok a Delegados Asamblea Filipina

MANILA, Septembre 13 (UP) Ingunamgunam nga ingadagad ni Presidente Quezon iti sangnguanan dagiti Delegados ti Asamblea Nacional Filipina itay napan a lawasna a panagsaritana maipapan panagtalinaed Filipinas a mangsalaknib, wayawaya, panagpapatas ken democracia.

Kasta met nga inpalagip ni "Presidente Quezon kadagiti Delegados ti panagtuloy a panagtalinaed ti Filipinas a makikaysa iti Estados Unidos kadagitoy a panawen ti riribok idiay Europa.

No kas-ano iti pannakikaysa ti Filipinas iti Estados Unidos idi napalabas a gubat, kunan Quezon, kasta man met laengen iti daytoy agdama a gubat.

Indawat ti Presidente ti panangaramid Asamblea Nacional Filipina iti bilegna nga agaramid kadagiti kasapulan ken karbenganna nga aramiden kadagiti kanito ti emergencia.

Awanton Utang Filipinas Inton 1946 Kunan Romero

MANILA, Septembre 13 (UP) Mabayadanto aminen ti Filipinas ti ut-utangna apaman a maited kenkuana ti wayawaya inton Julio 4, 1946, kas inkeddeng ti linteg Tydings-McDuffie, inpadto nga ingunamgunam ita nga aldaw ni delegado Jose Romero a taga Oriental Negros.

Ti padto ni delegado Romero mabalin a pumodno agsipod iti kinasayaat financia ti gobierno Mancomiunidad kadagitoy a panawen. Iti kabayatan ti sangapulo a tawen a panagtalinaed ti gobierno Mancomiunidad, kanayon a mapabassitan ti utang ti Filipinas kas ipaneknek ti gatad ti naudi nga utang ti Filipinas idi Deciembre 1938 nga aggatad laengen iti $40,659,925.21. Ti dagup ti naksay iti utang nanipod 1929 aginganat' 1938 aganay nga $23,500,000.

Ti agdama nga utang ti Filipinas idi Deciembre 31 1938 aggatad iti $74,468,500, ngem daydi met laeng a fecha ti Turay nanganamong iti linteg a mangpataud iti gatad ti pirak a $33,808, 574.79 a pangbayad

(Maituloy pagina 2)

Sinonson Francia Soldados Alemania

PARIS, Septembre 13 (UP) Mangrugin a nakaam-amak ti ruppangga ken rupakan dagiti tropas ken armada ti Francia ken Alemania ta kanayonen ti binnombardioda kadagiti disdisso a nakaipuestoan bileg ti tunggal maysa.

Naidamag a dagiti tropas ken armada ti Francia kanayon ti panangsonsonda kadagiti tropas ken armadas ti Alemania ket aganayen a 12 kuadrado milias ti daga ti Alemania a linas-odan dagiti tropas ken armada ti Francia.

Umongor ti lubong ti kapigsat rupakan soldados iti nagbaetan ti Maginot Line ken Zegfried Line. No man pay kasta awan unay ti adu a matay agsipod ti kinamaingel nga agpadpada dagiti tropas ti Francia ken Alemania.

Addan somagmamano nga il-ili iti bangirnat' laud ti Alemania dagiti addan iti ima dagiti soldados ti Francia. Simmangpet metten dagiti tropas ti Englaterra a mangtulong iti Francia a mangserrek iti Alemania.

Imatonanna Filipino Obrero
Di Agtukiad Armada Warsaw

Pukawen Ni Hitler Kuna Ti Englatera

Saan Somardeng Makigubat Francia ken Englatera No Di Mapukaw Turay Hitler

LONDON, Septembre 13 (UP). Inrakurak ita nga aldaw ni Anthony Eden, secretario ti Dominion ti Gran Bretania a ti Gran Bretania agraman amin dagiti masaksakupanna, Australia, New Zealand, India, Canada, ken Africa sipipingetda amin a mangudas ken mangrebbek iti gobierno ni Hitler.

Inwaragawag ni Eden a ti Gran Bretania saan a sumardeng ken agtukiad iti agdama a panangrupakna iti Alemania ket dinto met ma-

(Maituloy pagina 2)

Natayen Mrs. Frank Clave Naitabon 11

Ginasgasot Nakipamonpon, Tinarabay Dagiti Legionarios Del Trabajo

WAIPAHU, Septembre 13. Naibannuyat iti atiddog a dalan ti Waipahu dagiti nasurok a sangagasot a karro a nagluganan dagiti kasta unay kaadu a tattao a nangitulod pannakaitabon ti bangkay ni Mrs. Francisco Clave idi malem ti Domingo 10 toy agdama idiay campusanto ti Waipahu.

Ni Mrs. Clave, maysa kadagiti nalatak a pangulot' babbai iti Camiunidad Filipino ditoy Waipahu ken asawa ni Apo Francisco Clave, policia ti plantacion natay idi Jueves,

(Maituloy pagina 2)

San Roque Patron Nafiestaan Idiay Waimalo Stable

Ni Pedro Pagaisian Ken Tallo Nga Annakna Nangisagana Naaramid Naipabuya Fiesta

AIEA, Septembre 13. Feniestaan dagiti Filipinos idiay campo ti Waimalo Stable ditoy Aiea itay di pay unay nabayag ti aldaw ti San Roque a patron ket adu unay dagiti dimmar-ay a nakipagragsak iti naaramid a fiesta.

Naipatakder ti nadaeg a plataforma isu ti nakaaramidan dagiti naipabuya ken nakaited ragsak kadagiti adu a dimmar-ay.

Babaen ti panangimaton ni maestro Pastor Llano, ti Aiea Filipino Community String Band inpaayna dagiti nakaay-ayo a tuktukarna iti dyadi a pannakaaramid ti fiesta.

Timmayab Molokai Saldania, Agapito Agpabuya Ceni Fil.

Agdua A Lawasda Idiay Sada Agsubli Honolulu ,Pigispigis Wagayway Ipabuyada

Nagrubbuat idi rabii da Apo Jacinto Saldania ken Serafin Agapito a napan Molokai a mangipabuya iti ceni Filipino a managan PUNIT A BANDILA wenno PIGISPIGIS A BANDERA.

Naidamag a dagiti kakabsat a taga Molokai sidadaandan a mangkita iti daytoy nakasaysayaat a ceni Filipino.

Ti Pigispigis a Wagayway isu ti maysa kadagiti kapintasan a pelukula Filipino nga adda ditoy Hawaii ita ta isurona ti kinapatriota iti ili a nakayanakan ken iti panagayat iti Ina isu a nangted ti anak a na-

(Maituloy pagina 2)

Tinarabay Ti Submarino Ti Empress Of Canada

MANILA, Septembre 13 (UP) Ti Empress of Canada simmangpet ditoy puerto ti Manila itay maikatlo nga aldaw itan kalpasan ti panangtarabay a panangitulod dagiti submarino ken torpedos ti Gran Bretania, aginganat' Hongkong.

Agdama Vocal

MRS. SUNTAY

Mrs. Suntay Naikamengen Nacionalista

Nagikayannan Ti Partido Ti Young Philippines, Agdama A Vocal Ti Cavite

MANILA, Septembre 13 (UP) Kimmappenen a nakikaysa iti partido Nacionalista itay di pay unay nabayag ket nagikayannan ti partido frente Popular ken ti Young Philippines ni Mrs. Cristina Aguinaldo de Suntay, agdama a kamkameng ti junta provincial iti provincia ti Cavite.

Ni Mrs. Suntay kandidato ti Frente-Popular, partido a manglaban iti agdama nga administracion ni Presidente Quezon idi nakilaban a tercer vocal iti provincia ti Cavite.

Ngem agsipod iti pangustuanan ti precipio ti agdama nga administracion isu a ni Mrs. Suntay nakikappenen iti Nacionalista.

Limmagto Ti Ingangatot' Precio Ti Niog

Lana Ti Niog, Uging Ti Sabot Niog Masapol Gubatan Europa P. I. Paggatanganda

MANILA, Septembre 13 (UP). Limmagto a sipapardas kadagitoy nga aldaw ditoy Filipinas ti precio dagiti productos ti niog kas kadagiti lana ken uging-sabot ti niog a gapu iti gubat idiay Europa.

Agsipod ta ti lana ti niog ti masapol unay a pangaramid iti Glycerine a mangpataud iti bomba, ti Filipinas, agsipod ta isut' kaadduan niogna ditoy lubong ti manamnama

(Maituloy pagina 2)

Agdama Nga Usigenen Ni Pres. Quezon

Report Ni Comissionado Elizale Igadagadna Panakaibaon Com. Obrero Hawaii

MANILA, Septembre 13 (UP). Ti Gobierno Filipinas mabalin nga iti saanen nga mabayag mandutoken iti maibaon a mapan sadiay Hawaii a mangkita ken mangimaton, mangwanawan ken mangibagi kadagiti aganay a 65,000 a makitegtegged a Filipinos kadagiti palplantacion sadiay Territorio ti Hawaii.

Ti "report" ti Comissionado Filipino sadiay Washington, Don Joaquin Elizalde, inawat ni Presidente Quezon itay di pay unay nabayag a nangigadagad iti panangibaon ti gobierno Mancomiunidad Filipina

(Maituloy pagina 2)

21 Dgti Bapbapor Napalned Nanipod Panagbetak Gubat

Sangapulo Ket Uppat Ti Kukua Englaterra, Uppat Kukua Alemania Dua Holanda

BERLIN, Septembre 13 (UP) Naiwaragawag ita nga aldaw a dua pulo ket maysan dagiti bapbapor a napalned iti tropedo, mina wenno bombardio iti unos ti siam nga aldaw a panagrurupak dagiti aggugubat a nascion iti Europa.

Iti daytoy a dagup ti napalned a bapor, sangapulo ket uppat dagiti bapor a kukua ti Gran Bretania, uppat dagiti kukua ti Alemania, dua dagiti kukua ti Polanda ken maysa ti kukua ti Grego.

Inkari ti Turay Alemania ti pa-

(Maituloy pagina 2)

Maipaayan Dakkel Pasarabu Ni Mrs. Aquilisan, Sabado

Simmangpet Naggapot' P. I. Ita Nga Aldaw, Batac Organizacion Nangsarabu

WAILUKU, Septembre 13. Itay napan a Domingo 10 toy agdama, nagpupurok dagiti panguloen ti Annak ti Batac Organization iti uneg balay ti vice-Presidente Apo Aniceto Matutino ket nagaannamonganda ti pannakaidiaya ti naindaklan a pasarabu inton Sabado, 16 toy agdama isu a maipaay isasangpet ti nadayaw nga asawa ni Apo Cipriano Aquilisan ti Waialua Plantacion Co. Ti naragsak a pasarabu maaramidto iti uneg ti Waialua Fi-

(Maituloy pagina 2)

Padasenyo Ti Sapporo Black Beer, Naimas Unay

Ti barbaro a kita ti servisa nga ilaklako ti International Trade Corporation idiay 808 South Street ditoy Honolulu isut' nasarakan a maysa kadagiti kaimasan ken makapasalibukag bagi nga inumen a servisa.

Naragsak Ti Kasangay Baby Carlito

Ti ladawan iti ngato isu ti nangayed ken naragsak a kasangay ni nasingpet ken nalungpo a baby Carlito isu a nakagteng iti umona a panagmakatawenna. Anak dagiti nadungngo ken naayat nga agasawa Mr. ken Mrs. G. Guerrero iti Ewa Plantacion Co. Camp B Village. Naaramid daytoy nadaeg a kasangay idiay Nanakuli beach idi 20 ti Agusto.

Inordenan Jues Panakapalubos Priso Bilibid Agdama a Mausig

MANILA, Septembre 13 (UP). Ti departamento ti Justicia agdama nga adalen ken investigarenna no adda pannakabalin ti ukom iti premira Instancia a mangpalubos iti pannakatengngel ti maysa a priso tapno daytoy maurnongna dagiti evidencias a pangdefensanat' nakaprisoanna.

Daytoy nga investigacion naaramid agsipod iti pannakaakusar ni Andres Camasura, maysa kadagiti nangbuangay pannakalukat minas ditoy Filipinas, nga ita mangsungsungbat kadagiti adu a nakaidarumanna, ken pinalubosan ni ukom Jose O. Vera a rimmuar iti pagbalodan tapno maurnongna dagiti evidencias para kenkuana.

Ni ukom Vera inordenanna ti Sheriff ti Manila a mangkuyog ken Camasura kadagiti luglugar a kayatna a papanan a mangbirok kadagiti evidencias a pangdefensana kadagiti nakaidarumanna.

Ti orden ni ukom Vera awan ti katukadna iti pakasaritaan ukoman ngem inpaulogna daytoy nga orden nga inbatay iti kapanunotan a ti naidarom adda kalinteganna a mangdefensa iti bagbagina a daytoy a kalintegan salakniban ti Corte Suprema.

Ti parte ti orden nga inpaulog ni Ukom Vera kunana: Idi lima kadagiti nakaidaruman naipauli iti daytoy corte a pangukomak idi Julio 7, 1939, ti naidarum kunana a saan a mapalubosan nga agbirok ken agala kadagiti evidencias a pagdefensa iti nakaidarumanna agsipod ta natengngelen iti prisoan, ket ingakatna ti pannakapalubosna tapno maurnongna dagiti evidencias a pagkalinteganna, pagkalintegan a saan a mabalin a di maited iti napabasol.

Daytoy a pangukoman saanna a kalipatan ti pudno a ti mapriso malimitaran kadagiti akcionesna kensaan a mapalubosan nga agpasiar iti ruar a nakatengngelanna babaen kadagiti nainkalintegan nga rason, ngem toy a pangukoman saanna a rikpan dagiti matana iti kalintegan tunggal napabasol a mangdefensa iti nakapabasolanna a kas ingunamgunam ken salakniban ti Corte Suprematayo.

Thailand Ti Nagan Ti Siam Itan Taona, Thai

MANILA, Septembre 13 (UP). Ingunamgunam nga inrakurak ti Consul General ti Siam nga adda ditoy Manila ita nga aldaw a ti nasion ken ili a Siam saanen a Siam ti naganna no diket THAILAND.

Naipaayan Dakkel Pasarabu Ni Mrs.

(Maituloy pagina 2)

lipino Club isu a masarakan idiay Lau Camp Waialua.

Ni Mrs. Cipriano Aquilisan simmangpet ditoy Honolulu ita nga aldaw 14 toy a bulan a limmugan ken Empress of Japan.

Sinabat dagiti naruay nga annac ti Ili a Batac isu a naggapo kadagiti nadumaduma a plantaciones ditoy Oahu.

Dagiti oficiales ti Annak ti Batac Organization isuda Zoilo Gulmoyog, Presidente; Aniclelo Matutino, vice Presidente; Leoncio Padonan, Secretario; Platon Flojo, sub secretario, Fernando Ramos Tesorero, Felix Salacop, Assistant Tesorero; Julian Abrantes, Auditor; Leoncio Esteves, Assistant Auditor; Ponciano Pandan, Adviser ken Feliciano Espiritu, Assistant Adviser.

Awanton Utang Ti Filipinas Inton

(Tuloy pagina 1)

iti utang nga isut' gapuna nga adda laengen ita nabati nga utang ti Filipinas a gatad ti $40,659,925.21.

Iti daytoy a dagup ti utang ti Filipinas no maibingaybingay iti intunggal tao iti uneg ti Filipinas adda laeng $2,625 a bagi ti maysa no ibatay iti 15,476,777 a tattao ita ti Filipinas.

Gapu itoy ken ti pay macolectar ti Turay Filipinas iti kuartais dagiti productos nga lakuen Falapinas kadagiti sabsabali a dagdaga, ni Romero kunana ng inton 1946 nabayadanto aminen nga utang ti Filipinas.

Agdama maadal Ti Pannakaiparit Ti

(Maituloy pagina 2)

iti representantena sadiay Hawaii a mangkita ken mangimaton intereses ken sasaaden dagiti Filipinos a makitegtegged sadiay.

Babaen ti damag a naawat ditoy Manila kunaenna a maysa a plantacion idiay Hawaii ti nagwelgaan dagiti Filipinos a makitegtegged kenkuana, ket dadduma pay kano a welga ti maaramid no saan a malinisan wenno mapasayaat dagiti deferencias ken saan a panagkakainnawatan dagiti makitegtegged a Filipinos ken dagiti pakitegteggedanda.

NO AGBIAJEKAYO, NO UMALISKAYO

Ket adut' kargamentoyo, agtelefono kayo kadakami iti uray ania nga oras. Somangpet lugan kadakayo.

CITY TRANSFER COMPANY

Pier No. 11 (Fort Street) Telefono: 1281-3579

JUAN DE LA CRUZ BOOK ROOM

P. O. Box 635 — 878 Kanoa St., Honolulu T. H.

ADDA DITO BOOK ROOM TAYO DAGITI SUMAGANAD A PAGBASAAN KEN TI PATEG DA TI C. O. D.

Daan ken Baru a Tulag, $2; Dictionary, English-Ilocano, Ilocano-English, $3.50; Dictionary, English-Tagalog, $1.50; Combined Love Letters in English and Ilocano, $1; Nadumaduma a Discurso, $1.25; Mining Oenno Ayat ti Cararua, $1.75; Pakidebate Kontra ti Federasion to Sao't English, Ilocano oenno Tagalog, 50c; Japanese Language Lessons, 65c; Complete Arithmetic, $2; Baru a Linteg ti Hawaii, $2; Ari Villarba, 65c; Bertoldo, 65c; Rodrigo de Villas, 40c; Caton Cris tiano, 40c; Sangkareppet a Sarsarita, 25c; Catecismo Ilocano, 35c; Balicas ni Ayat, 40c; Biag ni Dr. Rizal, 65c; Ang Tagalog Cartilla, 10c; Doncella Teodora, 35c; Baru a Tulag, $1; Principe D. Herman, 65c; Codigo Administrativo, $1; Carilla, 10c; D. Ulalio de Sales, 50c; Urbanidad, 40c; 7 Infantes de Lara, 40c; Ari-Anselma, 65c; Ti Ubing, 35c; Esmenio, 35c; Juego de Fortuna, 50c; Padre Juan ken Beata Maria, 40c; Lam-ang, 45c; Lunario, 45c; Naglallaki a Filipino, $1.50; Nolimetangere, $1.75; Ti Nadiosan a Comedia, $1; Linteg ti Pannakiasawa, Sab-ong ken Diborsio, $1; Constitusion ti Filipinas, $1; Gulo ti Filipinas, $1; Biag ni Jose Rizal, insurat ni C. Osias, $1.25; Filibusterismo, $2; Puloy ni Ayat, $1; Sudi ni Ayat, 75c; Pasion ni San Joaquin, $1; Pasion ni Apo Jesus, $2; Bible Reading for the Home Circle, $5; Manual ti Makitegtegged, $1.75; Iratangay ti Agpagpagna, 50c; Ti Ayat ti Balsang a Filipina, 50c Song Hits of the Year, 50c.

No C. O. D. ti order yo inlucong yo ti 25 sentimos a sello ti surat you.. No adda sabali a pagbasaan o uray ania a banag nga maala mi para kadakayo ditoy Honolulu oenno sadiay Filipinas agsurat kayo.

Sumbrek kayon Iti P. Mutual Service Association

Matulonganka No Agawidka Filipinas Kasta Met No Matayka Adun Ti Simbrek

Maysa kadagiti kasayaatan a registrador iti biang ti gobierno a timpuyog Filipino isu ti PHILIPPINE MUTUAL SERVICE ASSOCIATION nga inpasdek ken imatonan dagiti mabigbig ken nalatak a ka-Filipinoan ditoy Honolulu.

Toy nga organization naipasdek a pakaidayawan ken pakatulongan dagiti amin a mayat a makikameng kenkuana.

Daytoy nga Association lima a dollar ti pagserrek ti single membership, a kuna ket mabalin met ti mangala iti doble ken triple.

Apaman a nakastreka iti daytoy naistilo nga organizacion masalakniban ken maprotectarankan no agawidkat' Filipinas wenno matayka. Awisendakay ngarud a makikameng iti Philippine Mutual Service Association a ti oficina na adda idiay 267 Mokauea Street ditoy Honolulu.

Pukawen Ni Hitler Kuna

(Tuloy pagina 1)

kikappia iti uray inton kaano man aginganat' mapukaw ditoy lubong ti Turay ni Hitler.

Ni Premier Chamberlain kasakbayan panagtayabna nga ipapan idiay Francia a makiinnoman ken Hitler, inrakurakna metten ti saanen a panagsardeng ti Gran Bretania iti gubat aginganat mautas a mapukaw a maminpinsan ti Turay ni Hitler, Kunana nga awan talna iti intero a Europa no adda a situturay ni Hitler.

Inbagana nga awan pay uray maysa a naitungpal kadagiti karkari ni Hitler. Saan kano a rebbengen a patien dagiti sarsaritana ta amin dagiti karkarina ken sasaona nanipod pay isu ti dictador ti Alemania awan pay pimmudno ken naitungpal uray maysa.

Inrakurak ti Turay ti Gran Bretania a dagiti fuersasna addadan idiay Francia ket agdamadan nga adda iti labanan iti uneg ti Alemania.

Dagiti bapor ti Gran Bretania kinamatkamatda aminen a pinalned wenno pinagpakni dagiti amin a bapor ti Alemania nga agisangpet abasto dagiti tattao ti Aleman.

Limmagto Ti Ingangatot'

(Tuloy pagina 1)

a paggatangan dagiti aggugubat a nasnascion idiay Europa.

No maipapan met iti uging a sabot ti niog, kunaen ti damag a daytoy ti kasapulan unay.

Idi kan napalabas a gubat ti lubong, ti napauging a sabot ti niog ti nangnangruna a nangabak kadagiti Aliados Alemania idi daytoy nagusar kadagiti gas a bomba.

Ti America nadiscobrena idi gubat a ti sabot ti niog a napauging no isut' maikabil iti maaramid a maskara, ti gas a maibomba awan serservina.

Maaramid Ti Pasala Idiay

(Tuloy pagina 1)

agda a matulongan dagiti makasapol tulong nga estudiantes Filipino tapno makapagtuloy a mapan agadal idiay Universidad. Da Mrs. Anita Damian, Presidente toy nga club, Mrs. Consuelo Peralta, vice presidente ken Mrs. Rafaela Valentin, mamalbalakad, padapadada aminen a mangibukot ken mangisayangkat iti pannakaitungpal ken panagballaigi toy naistilo unay a gunnuat.

Panpanonot

(Tuloy pagina 1)

adda ita saganana a 1,000,000 a toneladas ken adda pay somarsaruno a 800,000 toneladas.

Asideg Masangnguanan: Awan pannakakumikom ti asukar, awan met ngarud pannakapaadu ti productos ti asukar, kunaen ti departamento ti Agricultura.

Agsipod ta ti industria ti asukar ditoy Hawaii nagpukaw iti $4,000,000 itay napan a tawen ti masakbayan a bulan mabalin a mapasubilin dagiti pukawna.

No ti gubat agbayag wenno toy pagiliantayo mairaman iti gubat, mabalin a sabalin a dakkel pagballwan. Ngem ita ta adu pay laeng dagiti asukar a napenpen ti ilalagto ti precio ti asukar mabalin a saan pay laeng a pagsayaatan iti economia ti Hawaii.

Ti naudi a report ti gobierno ipakitana a ti sueldo ti kaadduan a makitegtegged plantacion ti Hawaii $55.92 ket idiay pagtaltalonan ti America $35.42 laeng, idiay akinabagatan a centro ti America $22.95 laeng ti sueldo makitegtegged. Dagiti makitegtegged kataltalonan idiay America awan libre a balayda ken dadduma pay mailibre kadagiti plantacion ti Hawaii.

Dandaniw

Ti Di Agsarday a Sensennaay

(Sin. ni F. G. AGANUS)

Naragsak dagiti nadaeg, nadumaduma a planetas,
Ilaud wenno idaya nga iyarian dagiti bagbaggak,
Puonan lubong urnosda awan umarpad,
Gayam ta'nailedeng ni patenpateg kadakuada a galad.

Nasam-it dagiti kidkiddayda tarumpingay dita sigpen,
Sarming di mayarnged kadagiti kirayda ken simbeng,
Nayarian a saad wenno uray pay diamante a gameng,
Napateg a biag lagipdawek no innak ida iyasping.

Pagtamdak nagsawaran a talingenngen ken nam-ayda,
Paipiaan a gundaway nayarkos amin kadakuada,
Parsua ken mulmula panangomsi dida maibitla,
Ngamin ta naipabiag a sagut kadakuada ti Nararsua.

Nginawek, ngamin koma ta kasta amin nga idaga,
Sipnget wenno lawag mapagdasig komat pakaikarlanda,
Di mannakaammo wenno masirib urnos komat kamanda,
Tapno pannakaidadanes di laeng koma rumsua.

Panaguyaw, sarsarita a parparawpaw ditay adalen,
Sulbog a pammadpadakes ditay parusingen,
Inakbay apal a dakes bay-an koma a laglagipen,
Ta no aklonen dagitoy agiturongdat pannakaibabain.

Punasen dagiti mangliwengliweng nga ulbod,
Bukibuken gupit nasudsudi a panpanunot,
Tuladem wadan a makaited takneng ken urnos,
Tapno malisiam sensennaay ken pulkok.

Napait ket naulpit dagitoy no isodat maikawes,
Idaga wenno sangkadara ta napalalo a panaglabes,
Iwaksi ngarud tapno awan maidadanes,
Impen a bigbigen nailangitan a wanes.

Anian a daeg no panpanunot yarig nasam-it a tinapay,
Naimas, nasudi a panagisip intay maparnuay,
Ti panagbiag dinto umokan tarumpingay,
Ta dinton sumillin ti di agsarday a sensennaay.

Bay-an ngarud isikat napagundawayan tumatayab,
Ilisim dimo gamden a pirdien dagidiay payak,
Tangay awanandat kinatiri no di agaywan tay-ak,
Ta isodat senial a mangipabigbig agnanayon a ragragsak.

Sabsabong Ti Kahuku

Agpa-ay Daytoy nga Daniw Kadagiti Sabsabong ti Plantation ti Kahuku, nangrona ken Miss Filly Ramel.

(Sin. ni C. Monea)

Iti Maysa a nangayed, nalami-is nga agsapa.
Awan sabali a nangsulek kadagitoy Matmata
No saan a dayta pintas, pusaksakmo a naiduma
Im-nasmo a nangriing kanniak iti maysa a rikna.

Nanipod idin, pusok nagbalinen a minuyongan,
Minuyongan da ayat ken karayo a kalasbangan,
Tinaripatok a nalaing, sim-mantak ken lim-masbang
Di karusrusing nga ayat sikat in-nak nangidatunan.

Nguem diak man mayebkas tungpalna in-na nagbanagan,
Daydi nasudi nga ayat ken karayok a kadalusan,
Inka man ida binaybayan a nalaylay ita saka-anam,
Awan man lat panangitaltalecmo inda nagtungpalan.

Damok idi ti sumbrek iti minuyungan ti biag
Iti baet dagiti sabsabong nga agkakapintas,
Maysa a nasamit nga isem ti nagtamdag kanniak
Ta impagarupkola idi a wen pudno nafagsak.

Ngem iti tengnga iti innak panagararapaap
Im-may ti angin a nagpaidumat ranggas,
Pinarusingna daydi sabong ket inyadayo kanniak
Impaingnat disso ket napaidaman dagitoy matak.

Nabati ak ngarud iti aywan ni pannakaulila
Iti baet nagkaadu a nanaknakanak a lulua
Ladingit toy puso di masao ti apgesna
Sangsangitko ida lemmesenna toy kararua.

Nanipud met idin isut' pannakariknak
Nga awanen ti anag ti biag kanniak
Manipud idin tara-unkon dagitoy luluak
Ti awis patay samitekon ti mapasag.

"Damdamag Ditoy Paauilo"

Idi Domingo 13 toy a bulan dagiti umaayam softball a taga Paauhau nga inpangulvan ni Mr. Aganos inmayda rimmaut a naki-ay-ayam kadagiti bomobola a taga Paauilo, ket ti labanan nasangal ditoy Paauilo baseball ground iti 9 a daras a panaglalaban da. Dagiti taga Paauilo ti nangabak iti 9 a homes ket dagiti taga Paauhau 4 ti puntosda.

Mr. Marcelo

Da Mr. ken Mrs. Pascua agraman familiasda nagsublidan a nagawid idiay Honolulu idi Miercoles 16, kalpasan iti naunday a panagvacvacacionda idiay walo ket kaguddua a millas Olaa a nangsarungkaranda kadagiti adu a gagayyem, kakaillan ken kakabaggianda ditoy Hawaii grande. Sinangaili ida ni Mr. Bernardo Gonzalez iti nasao a Campo.

Ni kabsat Eleno Gapus dimteng iti circunstancia wenno pasamak ken kuana idi a madama nga agtartrabajo idi uras iti alas 9:00 ditoy cane carrier ditoy Mill ti Paauilo isu a pannakaladdit ti macanawan a tammodona ket naltaray a dagus idiay Hospital iti nasao nga plantacion.

Dua nga aldaw a ragragsak ti naisagot iti anakda Mr. ken Mrs. Gregorio Arguero ditoy Paauilo isu nga immawat iti nasantuan ken na-Cristianoan a naganna idi Domingo 20. Ti ubing nabautisaran ket ti naganna Bibien Arguero. Narway unay a tattao a naggapo kadagiti nadumaduma a luglugar ditoy Hawaii grande, dagiti dimmar-ay. Dagiti Nenong ken Nenang ti buniag nasurok da a 200, naaramid met iti inpronto a programa nga indauloan ni Mr. Isidoro Ucol. Ti Bachelor Orchestra isudat' nagservi iti daytoy a ragragsak.

"PAGKATKATAWAAN"

Estoria da Lucio ken ni Berto;

Lucio;- no ania ketdi ti kunammangipagna ta met iti candidata.

Berto;- ania candidata? Candidata iti money contest?

Lucio;- "Wen" ta inta ududan da baket Juliana, baket Lorenza, ken baket Petra nga agsasalisal tapno madanon ti panagbibilang ti votos da, mangilasin ta met iti icafeta iti agsapa.

Berto;- nagdakes dayta a panunotmon.

Lucio;- dakes kunac ket isut' nasayaat.

Berto;-saan na a rebbeng a gastosen ti cuarta ti Candidata ta adda aldaw a nakaikarianna.

Lucio;- asino kad iti ageggem ti banga aya a dimaugingan?

Berto;-naimbag ia ta innak agtrabajon idiay inunasanen ta nalemlembong ti panunot nga awan ti pakauyawan iti padam a tao. Ammom dagiti mangipagna iti kandidata ditoy Hilo, isuda dagitay nasadut saanda a kayat a pagtedteren tay linget da.

Aleman P. I. Kayatda Ti

(Tuloy pagina 1)

gaplikar nga agciudadano iti Filipinas agsipod ta dida kayaten ti agsubli idiay Alemania a mapan makigubat.

Ti Consul Aleman ditoy Filipinas, ingunamgunamna a dagitoy nga Aleman masapol nga agsublida idiay Alemania, ket no kayatda ti saan a maisubli a mangdefender iti ilida, masapol nga agciudadanoda iti Filipinas.

Ubing a Ti Pusona Addat Barukongna

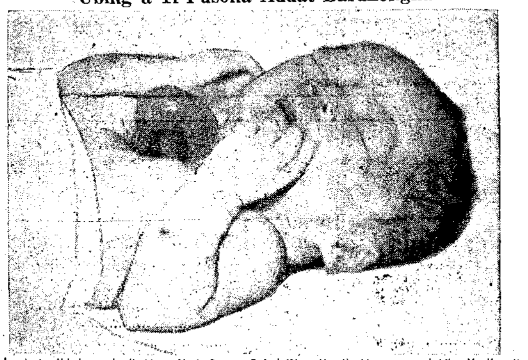

Isu daytoy ti ladawan daydi ubing a Maria Corazon Rafael (Mary Heart) ubing a nayanak idiay Manila a ti pusona addat' ruar ti bagina a nakabigten iti barukongna. No man pay inpan amin a kabaelan ti dagiti doctores a mangsalbar ti biag daytoy nga ubing, natay kalpasan somagmamano nga aldaw a panagbiagna. Nagsidsiddaawan unay dagiti dodoctores ditoy lubong.

Zarsuela Filipino Ti Maipabuya

(Tuloy pagina 1)

"Zarsuela Filipino" a pakakitaanto kadagiti nagduduma a moda ken color ti kawwes ti Filipino.

Malaksid pay laeng dagitoy, adunto pay dagiti kankanta ken salsala Filipino a maipangngeg ken maipabuya iti daytoy tallo nga aldaw ti carnaval.

Ni Apo Basilio Fuertes ditoy Makaweli isu ti napili a mangipangulo iti benneg Filipino iti daytoy tallo nga aldaw ti carnaval.

Naidamag met a ti comiunidad Japon ken Hawaiiano addanto met bagida nga ipabuya iti daytoy a carnaval.

Timmayab Molokai Saldania, Agapito

(Tuloy pagina 1)

ngidefensa ti ilina babaen pannakiludonna iti gubatan.

Amin a Filipinos rebbengda a kitaen ken buyaen daytoy nakapinpintas a ceni Filipino.

Ni Apo Saldania nagnaed iti Molokai iti pitu a tawen kas maysa kadagiti bookkeeper ti plantacion. Ni met Apo Serafino Agapito maysa kadagiti nalaing a businessman a Filipino ta adda ket ngarod sastreriana a managan El CENTRO DE MODA idiay Kakaako, Honolulu.

Ni Pat Cabreros Nagawiden Idi 30

(Maituloy pagina 2)

a bulan ket mainanama a sumangpet Manila inton 17 toy agdama.

Dinutok ken inpasdek ni Apo Cabreros ni Apo F. C. Rubio a pannakabagina ditoy Hawaii ken kasta met a naipaima kenkuana ti panangiturong ti naindaklan a salisal panagalaan makipagawat ti Magazine.

Ti salisal nga inwayat ti Ilocano Movie Magazine makita nga agballaigintso agsipod ta kaadduanna pasigda a babbalasang ken babbaro a simbrek a makisalisal ginasgasot dagiti maawisda a makipagawat Nairugi ti salisal idi Junio toy a tawen ket agturpos to inton Deciembre toy met laeng a tawen.

Agraraep A Ladawan Ni

(Tuloy pagina 1)

iti kinasudi ken kinapateg ti tegged.

Idi awaten ni Presidente Quezon ti bronse a ladawauna, inpaduyakyakna a ti pateg ti maisagut kenkuana saan a mabaybayadan iti gatad ti pirak agsipod ta isu ti paneknek ti dakkel a kinapategna kadagiti amin a mangmangged.

Apaman nga yawat ti National Commission of Labor ti sagutna ken Presidente Quezon, ingiddatona nga inpakuyog nga inyawat iti presidente ti maysa a kalikagom kendawat a panangatang ti gobierno kadagiti haciendas a kukua dagiti mamayaman sa ti gobierno, apaman a magatangna dagitoy, ilakona nga bingaybingayen kadagiti babassit a mannalon iti Filipinas.

21 Dgti Bapbapor Napalned Nanipud

(Tuloy pagina 1)

nangpalnedna amin kadagiti bapbapor a masukalanna nga agkarga kadagiti abasto ti Englaterra ken Francia, wenno bapbapor nga agturong kadagiti pupuerto ti Francia ken Englaterra tapno iti kasta magubatna ti panangbangen Gran Bretania kadagiti bapor nga agpa Alemania.

Naidamag met a kadagitoy nga bapbapor a napalned, 145 dagiti tattao a natay ket 128 dagiti natay wenno napukaw iti bapor Athenia.

Dagiti submarino ti Alemania agpingetda nga agpalned kadagiti bapor aliados.

'Palpaliiw Ken Makitkitak'

By Federico M. Sebastian

ANIA DAGITI UBBING?

Dagiti ubbing isudat gungona ti nangato a langit! Dagiti ubbing isuda ti kapapatgan nga tagikuaen iti amin nga tad ditoy rabaw ti daga. Napatpategda pay ngem iti mangrimatrimat a balitok. Saanda nga maidilig iti kuarta ta isuda ti kangayedan nga pagpatengaan ti kinapudno ken saan nga agpatenga nga ayat ti dua a puso. Ta no agtipon a kasla maymaysa uray nasudi wenno dakes in ganat patay ti ma magsina kadakuada.

Mr. Sebastian

Dagiti ubbing isuda ti naganos a bulong ti kayo ti biag! Isuda ti mamagkayyamet ti paneknek ti udnos ti uneg ti balay. Gapu kadagitoy ubbing; ti ama ken ti ina nasayaat wenno dakes ti panagtunosda. Gapu kadagitoy nga ubbing, adu ti ina nga makaibtor iti kapait ti biag nga makikaysa ti naikay ken nadamsak nga ama gapu laeng kadagiti ubbing. Ngem adu met dagiti amma nga agsagsagaba iti tuok ti panagbiag gapot' asawa a di matalek, ken saan a napasnekan ti panagayatna. Isu da ngarod ti mangted it talna wenno urnos ti agasawa.

Isu da ti kas paganninawan ti kababalin ti maysa nga ama ken ina. Ti naannad a panangisuro ti ina wenno ti makapaimbag a panangiturong ti ama; makita ida kadagiti annakda no kasanoi... Saan ngamin a maibagay kadagiti annak nga ipakitaan ida kadagiti narugit a kababalin, ken kadagiti di maitutop a sao.

Dagiti ubbing, mabalin a no maminsan palag-anenda dagiti pakatutuokan ti panagbiag. Ngem mabalin met nga degdeganda iti rigat dagiti kasasaad no babassitda pay laeng, ken uray pay met no mataliken dagiti taktakkiagda, no dagitoy nga inanak maysada kadagiti di met maasi iti nakapoyen nga ama ken ina.

Agdama Nga Usigen Ni

(Tuloy pagina 1)

naaddaan revolver nga adda iti uneg ti ili, ni Jefe Torres kunana: "saan a maibaga, ta dagiti manag-pudpudot uloda no saandan a napagustuan kadagiti kalikagomanda paltuogandan dagiti oficiales a di nangpagusto kadakuada.

Toy Jefe ti policias kunana a dina makita ti rason apay a saan a maiparit pannakaitugot armas kadagiti naisao nga oficinas ti Turay idinto a mabalin a maiparit iti panawen ti elekcion ti panagitugot ti armas. Saantay a maibaga, nangruna kadagitoy a panawen, kunan Apo Torres, ta pagammoan laketdin a tay tao simbrek iti oficina ti departamento ti tegged nga apan agpaltuog kadagiti mangoficina sadiay.

Natayen Mrs. Frank Clave

(Tuloy pagina 1)

pitu ti bilangen toy agdama.

Ti kalsada a nakaipagnaan bangkay ni Mrs. Clave, makita dagiti adu a tattao a sitatakder, ket naiadawan kadagiti ruprupada ti nasneban a pannakipagladingit iti natay ken dagiti pinanawan a familia ti natay. Naldukengda a sipapannimid a nangsipsipot maudin a pannakaimatangda iti bangkay ken procession a nangitulod iti bangkay.

Ti banda a nagservi ken nakipagitulod iti bangkay ti natay tinukarna ti "ponnebre" ket dagiti kamkameng ti Legionarios del trabajo inassibayda a tinarabay ti bangkay ni Mrs. Clave nga inturong iti campusanto.

Ni Rev. F. Santa Ana iti simbaan Filipino ditoy Waipahu ti nangaramid ti ceremonia ti punpon.

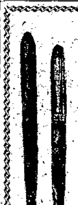

NAISINGSINGAYAN A SAGUT

LIBRE

$2.00 VALUE FOR $1.00 ONLY

MATALEK, MATAGINAYON A WALTHAM PEN ken Lapis a maimolde ti naganmo ken maysa a kajon ti Chewing Gum.

Both for $1.00 only

No agbilinkayo iti Koreo Mangirapin kayo iti 15c a para silio.

MAITDANKAYO SATISFACSION

Ipakorio wenno iparangyo daytoy nga anuncio a karagpin ti $1.00 iti

UNIVERSAL MERCHANDISING CO.

934 Smith St., babaen King
Honolulu, T. H.

SERVEL ELECTROLUX...

You can't listen to **this** one!

You can see it . . . you can touch it . . . you can keep and protect your food in it perfectly . . . but you can't hear the Servel Electrolux.

There is no machinery in the Servel . . . a tiny gas flame takes the place of moving parts. So there's nothing to wear! And no wear means real savings . . . the Servel runs for just a few cents a day, year in year out.

SEE SERVEL TODAY

HONOLULU GAS CO.

OR AT YOUR DEALERS

TAGALOG

"Sa Filipinas Na Ako Magessport"

Ang kataga sa itaas ay siyang salita ng isang kababayan sa malaking isla ng Hawaii. Ng tanungin siya na kung bakit di siya mapaglibot at mapagsuot ng mga magagarang na damit na gaya ng mga karaniwang kababayan binanggit niya ang kaniyang pilosopia sa pamumuhay sa Hawaii.

Marahil ang pilosopiang nalalaman sa kataga sa itaas ay mapagtatalunan. Masasabi ang isipan ng isang kaibigang yumao sa kabilang buhay na "sa damit lamang tayo nakapapantay sa mga puti bakit pagbabawalan pa ninyo ang ating paggara dito."

Ngunit, dapat ding pansinin ng lahat ng mga Pinoy sa Hawaii ang kataga sa itaas pagkat tunay na magbibigay ng mabuting aral sa marami.

Bakit tayo, y nasa Hawaii? Hindi ba ang una at halos na dahilan lamang ay ang gumawa at makaipon ng salapi at pagkatapos ay matawid uli ang Pcifico upang makabalik sa ating bayang tinubuan? Ngunit, dahil sa pagkarahuyo ng marami sa ibat' ibang kaaliwan sa Hawaii, marami ang nabibigo sa kanilang unang hangarin ng pangdadayuhan dito.

Ikalawa, sino ang ating "pageesportan" dito? Ang mga tubo, mga pinya, mga poste ng telefono at ibaiba pa? Marahil may mga dalaga nga, ngunit kadalasan marami sa kanila ay "sa kuarta nagkakatalo ng lahat" at kaya't ang bikas at kisig ay walang gaanong bisa.

Pagka't ang mga nasa itaas ay totoo ang salita ng kaibigang "sa Filipinas na ako mageesport" ay dapat katigan ng marami Isa o dalawang ternong famista at panglinggo ay tama na. Sa araw araw ay mga maong at kaki na lamang. Sa pamamagitan nito ang laging paniwala ng marami na ang Pinoy ay "big shot" lamang sa lansangan ay mapapawi, bokod sa malaking biyayang "makapagesport" at makapagtatag ng matibay na kabuhayan kung makabalik uli sa Filipinas.

Diwang Hidua Sa Pagkamakabayan

Walang pagsalang ang halos lahat ng Pinoy ay umiibig sa bayan. Ito'y nakikita sa walang lingong likod nilang pagkakaloob ng makakaya sa ano mang kapakanan ng pamahalaan.

Ngunit, madalas hindi nila naiisip na ang pagpapalakas sa bayan ay dapat munang isagawa sa pagpapalakas sa sarili, paya'y binubuo ng mga tauhan ng bayang yaon.

Maraming mga samahang naitatag sa Hawaii at sa Filipinas na nagsilakas, ngunit kung iiksaminin o susuriin mo ang mga pagaaring sarili na tinatangkilik ng bawa't kaanib ng mga samahang yaon, masusumpungan mo na halos lahat ay parang manok na "kahig-tuka ang kabuhayan.

Bakit? Dahil sa hiduang paniniwala nila sa tunay na pagkamakabayan. Ayon nga sa salita ng Sugong F. Varona, "hindi kanyon at mga aeroplano ang kailangan ng pamahalaan sa inyo, kungdi ang pagsulong ng iyong mga kabuhayan at tunay ninyong pagkakaisa."

Huwag nating iyuna ang kalesa sa kabayo. Sambahayan muna bago ang bayan, pagkat ang sambahayan ay siyang matibay na saligan ng bayan.

Mga Balitang Galing Sa Filipinas

Ang samahan ng cine na gumawa ng "Real Glory" ay ayaw pumayag na putulin ang bahaging tinututulan ng mga Filipino sa pamamagitan ng kanilang katawan na si Elizalde. Ang bahaging ito'y ay ang pagtatakbuhan ng mga kawal na Filipino na kaylan man ay di naging duag sa mga pakikilaban.

Patuloy ang paniwala ni McNutt na ang Filipinas ay di dapat humiwalay sa America ayon sa kaniyang mga talumpati sa Estados Unidos.

Dalawang magkapatid na dalaga na nangangalang Adelaida at Cantalecia Lebaton ay pinagtulungang patayin ang kanilang ama na si Sotero Lobaton dahil sa tangka ng ama na agawin ang kanilang kapurihan sa pagkababae. Ito'y nangyari sa Manapla, Occidental Negros.

May 164 ang bilang ng mga kolonista sa Koronodal at 188 naman ang mga bata at babae na familla ng mga nabanggit na kolonista ayon sa ulat ni Paulino Santos na siyang tagapangasiwa ng nabanggit na kolonia. Ayon din kay General Santos marami sa mga nanidayuhan ay mga binata at kaya't siya'y humahanap naman ng mga magsasakang may mga anak na dalaga na gustong mangdayuhan sa Cotabato upang magkaroon ng maliligawang mga babae ang mga binata.

Pinipili ang mga mangdadayuhan sa Mindanao ayon sa balak ng pamahalaan at ang tinatanggap ay LONDON, Septembre 6 (UP). Naidamag ita nga aldaw nga ti Turay ti Englaterra nakaawat ti damag iti panguluen ti socialista idiay Alemania a nangidamag a dagiti kaaduan ti tattao ti Alemania madida iti gubat ngem ninaknakem laeng ni Hitler.

Ang bagong batas tungkol sa pagtanggap ng pagka ciudadano sa Filipinas ay ang sumusunod: Manirahan sa Filipinas ng di kumulang ng sampong taon, pagkakaroon ng karakter na may moralidad, naniniwala sa mga simulaing pinagbabatayan ng patakaran ng pamahalaang Filipino, may pagaari sa lupa o bahay na may halagang 5000 pisos o kaya'y may mabuting trabajo at nakasusulat ng English o Kastila kaya at isa sa mga salita sa Filipinas. Ang sampong taon ay maging limang taon lamang sa mga nakapaglingkod sa pamahalaang Filipino, sa mga nakapagtatag ng bagong industria sa Filipinas, sa mga nakapagasawa ng babaeng Filipina at sa nakapagturo sa paaralan ng Filipinas sa loob ng dalawang taon.

Dalawang Judio na pinalayas sa Alemania na kinontrata ng pamahalaan upangtumulong sa pagpatayo ng electricidad sa pagpapatakbo ng tubig sa Caliriya, Laguna. Ang mga Judiong ito ay mga inginiero sa electricidad.

Si Frank Morgan na isang artista at magaling na mangangанta sa radio ay nagpahayag na siya daw ay nilapitan upang pabilhin ng stocks sa Philippine Railway bond sa halagang 11 sa pangako ng lumapit sa kaniya na pihong mapagbibili niya ito sa bandang huli sa halagang 63 pagkat ang pamahalaang Pilipino ay bibilhin ang mga stock ng dandang huli sa ganoong halaga. Siya daw ay di napabili pagkat ang alok ay talagang alok ng isang hibang.

Isa na namang bapor ng Britania sa komersio ang pinalubog ng submarinong Aleman. Ito'y ang S. S. Goodwood. Ang 22 mga tripulantes ay nagsilukso sa tubig at nasagip naman ng mga mangingisda.

Ang Rer Cross ay naglaan ng $50,000 para itulong sa mga naghihirap na mga Polako.

Ang quota sa ani ng asukal na siyang batas ng pamahalaan sa kasalukuyan ay di pa binabago, ngunit kung sakaling makita na kailangan ang higit ang asukal at kukulangin ang producto sa kasalukuyan ay ito'y ipauunawa upang lakihan ang quota ng mga pataniman.

Ang mga Italiano sa Estados Unidos ay isinumpa ang kanilang pagtatapat sa America ng una sa lahat, ngunit binanggit na sino mang nagmamakahiya ng lahi niyang pinanggalingan ay di karapatdapat na maging mamamayang America-no.

Isang bata na nagngangalang Jang na may 11 taon ang gulang at tubo sa Borneo ay nagdaan sa Honolulu sakay ng sasakyang Mariposa patungo sa kanyang bayang tinubuan. Si Jang ay may buntot na ang haba ay may anim na pulgada at kalahati ang haba at kasalukuyan pang tumutobo. Siya'y inksibit sa America.

Ang sugo ng Britania ay nagsadya kay Hitler upang ipabatid sa kaniya ang pasya ng Inglaterra na makidigma laban kanino man na sasalakay sa Polanda.

Borthwick Undertaking Co., Ltd.

Honolulu
1561 Nuuanu Ave. Telefono 5651
$100 Laeng ti Bayadem Agraman Funeriria ken Lungon ket Itungpalmi Dagitoy:
(No Laket Ditoy Ciudad)

1. Alaenmi minatayyo iti balayo wenno hospital.
2. Completo a pannakaimbalsamar ken pannakaisagana.
3. Pannakausar'toy lugarmi rabii ken aldaw a pagglanan minatay ken visitas a mangbantay, madicoraran.
4. Complete a pannakaaramid serviclo ti pannakaiponpon.
5. Panangipan natay iti balay minatayan ken pannakaiponponna.
6. Naisangayan pannakaimaton natay ken pannakabilin amin dagiti tumulong pannakataripatuna.
7. Awan paybayadna a candelabra no annungan Catolico.
8. Dakam makaammo ti permiso ti Board of Health.
9. Dakam makaammo pannakaireportna iti rebbengna a pakaireportan ken ti pannakaiwarnak ti naty.
10. Maaramat nga awan naybayadna automi a limousine nga agkargat pitu a pasagero.
11. No papuoranyo ti minatayyo ta mapadapu, agpunno kayo ti $35.
12. No dakam ti mangkali kea manggabon ti tanem, agpunno kayo ti $25.00.
13. Kadagiti naipatulod Filipinas ipangpangrunami ti pannakaistimarda.
14. No ipatulod ti minatay idiay Filipinas, $150 laeng ti completo a pagbayadyo agraman transportacion a pannakaidanon minatay ti lugar a papananna.

Isudaytoy kasayaatan mangistimar mintay Nalaka ken Gayyemna Filipinos . . . Padasenyo.

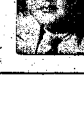

NUUANU FUNERAL PARLORS, LTD.
Morticians — Funeral Directors
1374 Nuuanu Ave., Honolulu
David Y. K. Akana, Proprietor
Tel 2494 P. O. Box 2255

Pagibig Sa Bayan Ang Itinuturo Ng Punit Na Bandila

Ang pelikulang "Punit na Bandila" na ipinalabas ni Ginoong Faustino A. Respicio sa Teatro Roosevelt ay hinahangaan ng lahat na nakapanood sa palabas na ito. Ipinalalagay ng marami na ang "Punit na Bandila" ay maipapantay na sa pinakamabuting pelikula sa Hollywood.

Ang "Punit na Bandila" ay nagtuturo ng isang wagas at dalisay na pagmamahal sa ating INA at tapat na pagibig sa Inang Bayang tinubuan. Kung mapanood ninyo ang "Punit na Bandila" ay maaalaala ninyong maglingkod ng isang paglilingkod na walang halong dungis sa tinubuang lupang bayang Filipinas. Magugunita din ninyo na ihandog ang iyong buhay sa bayan gaya ng pagbubuhos ng dugo ng ating mga bayani sa dilim ng gabi. Maalaala ninyo ang inyong Ina na siyang nagtiis ng maraming hirap at pagpapakasakit upang mabigyan lamang tayo ng isang buhay.

Ang "Punit na Bandila" ay nagtuturo din ng isang tunay at wagas na pagibig sa ating mga minamahal na kabyak ng puso. Panoorin ninyo ang "Punit na Bandila."

Sa Maunaloa Ay Palalabasin Ang Punit Na Bandila

Si G. Jacinto C. Saldania na naging "timekeeper" ng Libby, McNeill & Libby sa loob ng siyam na taon ay patutungo ng Molokai ngayong gabi upang ipalabas sa mga teatro sa Molokai ang pelikulang "PUNIT NA BANDILA" na hinahangaan ng maraming mga nagsipanood sa "Roosevelt Theater." Ang pelikulang ito ay ipalalabas sa Maunaloa Theater sa Jueves ng gabi at magiging beneficio ng Maunaloa Filipina Women's Club na si Ginang Trinidad Aquino ang pangulo.

Si G. Jacinto C. Saldania ay representante din ng Crown Life Insurance, at ang sino mang may nais na magpaseguro sa nasabing compania ay mangyayaring makipagkita sa kaniya samantalang siya ay nasa Molokai at si G. Saldania ay handang magpaliwanag sa sino man sa mga kabutihan at kapakinabangan ng pagpapaseguro sa Crown Life.

Kasama ni G. Saldania sa paglalakbay si G. Serafin Agapito, isa sa mga bagong mangangalakal na Filipino dito sa Honolulu na nagtayo ng isang sastreria na ang pangalan ay "CENTRO DE MODA."

Patotolugin Ko Si Wally?

CLEVER HENRY

Basagan Ng Bongo't Patulogan Ang Laban Ni Henry at Hally Wally

Si Wally Hally ng Los Angeles California, na kararating pa lamang buhat sa isang pangdarayuhan ng Australia ay naririto ngayon at lumagda na upang makipagbasagan ng mukha kay Clever Henry ng Maynila. Si Hally na dapat kung ipakilala sa inyo ay boxingerong di pang karaniwan lamang ang husay sa larangan ng boxing, isa siyang lightwieght na tinanghal sa Australia dahilan sa kabayanihan niyang ipinamasid sa mga mahihiligin sa larong maginoo, kung kaya tuloy tinagurian siyang. "TIGRE sa ibabaw ng rueda".

Sa America ay isa siyang batong buhay na kinatisuran ng mga boxingerong mayroong mga hinaharap sa larangan ng panuntukan, at kabilang sa kanyang mga nakasagupa ay ang mga sumusunod... Henry Armstrong, ang kasalukuyang kampion sa timbang na welterwieght sa buong mundo, Baby Arezmendi, angnaging kampion featherwieght, Tony Canzonere na siyang may hawak ng sagisag ng lightwieght nuong lamang 34. Gayon din pinatulog niya sila Dommy Ganson ng Filipinas at ang lahat ng mabubuting bata ng Los Angeles. Itong batang Hally ay mayroong din pangkaraniwang pamamaraan sa pakikipaglaban, Malalakas ang suntok ng kaliwa't kanan, walang urong kung makipagsagupaan, at patay kung patay na lagi ang nais niyang sagupaan, "Aniya Hally" Wala akung ninanais kungdi, LUMABAN. SANA SI HENRY NG PUKPUKAN, at malaman namin kung sino ang tunay na matibay.

Sa pagsasanay pa lamang ni Hally ay hinahangaan na siya ng mga nakakakita dahilan sa ang mabigat na bag ng buhangin ay tumitilapon kung tamaan ng kanyang mga bigwas ng kaliwa at kanan kaya tuloy ang mga kababayan nating nakakakita ay nag sasabing nanganganib si Henry sa napipintong labanan. Gayon man sa kabilang dako ay di natin dapat tawaran ang kakayahan ni Henry sapagkat magiging kalabisan kung ulit ulitin ang kanyang kahusayang maipamalas na sa bayan ng Honolulu. Sapat na nating sabihing si Henry natin ay isang batang maasahan sa larangan ng panuntukan... Hindi kaya?

Matangi pa sa rito ay maglalaban si Richard Miyashiro at Fighting De Guzman ng anim na raun. At si Daniel May ay lalaban kay Tony Medeiros ng anim na raon din. At apat na laban ang tig aapat na raon. Herman Kaaku vs. Peter Reyes, Douglas Tanaka vs. Baby Samson, Joe Devore vs. Fidel Cortez at Charlie Higa vs. Baby Mamaclay.

Sari Saring Balita

Ang mga Frances at English ay patuloy sa kanilang pagsalakay sa linea ng mga Aleman at mahigit ng walong milya ang naabot nila sa loob ng bansa ni Hitler.

Ang Inglaterra ay ayaw pumayag sa balitang paghingi ng kapayapaan ng mga Aleman, kungdi aalising lahat ang kanilang hukbo sa lupain ng Polanda.

Balitang ang mga Russo ay iniipon na ang mga reserba ng kaniyang kawal upang ihanda sa ano mang pangyayari kung sakalit' ang intres niya ay lumagay sa kapanganiban. Balitang lakip sa kasunduan nila ng Alemania na pagtutulungan sa comercio at di pagsalakay sa isa't isa ang pagtutulungan din sa pakikilaban sa kaaway.

Hindi pa daw nakukuha ang Warsaw ng mga Alemania sa kabila ng madalas na mabalita na ang Warsaw ay nahulog na sa kamay ni Hitler. Tila pahina ang pagdaluhog ng mga Aleman sa Polanda pagkat kinakailangan nila ang ibang mga hukbo upang harapin ang atake ng mga Francia sa kabilang dako ng bansa.

Naiporma na ng Presidente Roosevelt ang lupon sa ano mang pangyayari sa digmaa nkung sakali't ito'y dumating at masangkot ang Estados Unidos. Ang huling pasiya ay nasa kamay ng Presidente Roosevelt.

Ang Canada ay ipinahayag ang kaniyang pakikidigma sa Alemania at ang declaracion ay tinalaan na ng Hari ng Britania. Dahil dito'y ipinagbawal ng Presidente Roosevelt ang pagpapabili ng ano mang armas at ibang kasangkapan sa digmaan ang Canada.

Ang Japon din ay nagpahayag ng pagka neutral sa digmaan sa Europa at ito'y nakatulong sa pakikipagunawaan ng Japon sa Estados Unidos.

Si Hitler ay lumipad sa aeroplano upang tumungo sa harap ng mga labanan at madalaw din ang mga hospital na kinaroroonan ng mga sundalo niyang nasusugatan dahil sa digmaan.

Ang Italia ay nagbigay ng babala sa mga bansang neutral na pagingatang huwag payagang makatungo sa kanilang mga nasasakop ang mga kawal at aeroplanong lumilipad ng mga nasa digmaan sa Europa.

Ang Hari ng bansang Albania na sinamsam ni Mussolini ay naglakbay sa Londres. Si Haile Selassie din ng Etiopia ay nasa ciudad na nabanggit, samantalang si Benes na presidente ng Ysechoslovakia ay nasa Estados Unidos.

Ang mga mangangalakal sa tingisan sa America ay ipinagkaloob ang kanilang kapasiahan sa pamahalaan upang labanan ang mga pkna sa pagpapataas ng halaga ng mga kagamitan sa buhay. Dahil dito'y paniwalang ang halaga ng asukal ay di gaanong tataas na gaya ng panahon ng nakaraang digmaan ng 1914. Balitang maraming nagbibili ng asukal sa tingian sa halagang 7 sentimos ang isang libra.

Ang mga may pagawaan ng aeroplano sa Canada ay tinatayang doble doble ang dami ng kakailanganing aeroplano nilang yayariin dahil sa pagpasok ng Bretania at Canada sa digmaan.

Ng ika 4 ng umaga ilang mga aeroplano ang lumipad sa himpapawid sa ibabaw ng Paris, ngunit ito'y napalayas ng mga manglilipad na mga Francia.

Modern Financing

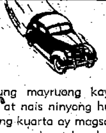

Kung mayruong kayong auto at nais ninyong humiram ng kuarta ay magsadya kayo sa amin at handa kaming tumolong sa inyo.

THE DISCOUNT CORP. Ltd.
3rd Floor, Bishop Bank Bldg.
Phone 4956 Honolulu

Ang masipag at malusog na pangangatawan ay nangangailangan ng:

MASARAP NA TINAPAY

Hingiin ninyo sa inyong tindahan ang:

TINAPAY NA MAY TATAK Love's

MALINIS, MALINAMNAM AT LAGING SARIWA

Love's CRISPY Crackers

Ang mga galletas na gawa sa Love's ay malutong sa lahat ng oras.

DAHON VINISAYA

Makalilisang Ang Kagubot Uropa Karon

Daghan Nang Nangamatay SaMabangis Nga Gubat Sa Aleman Englis Ug Francia

Makalilisang kaayo ang gubat karon sa Europa kay sa unang kagubot kaniadto sa 1914, maoy mga tagna sa mga magsusulat sa nagkalainlain nga mantalaan.

Ingon ug wala nay sarang kaisog ang mga Alemania sa tapos na nila planoha kining kagubot nga karon ilang gisugdan. Usa ka hinungdanan mao sa pagpangayo sa mga Alemania sa Polanda. Kining mga hangyo sa Alemania wala ikatugot sa mga Polando ug mao nga kining gubat ilang gisugdan.

Gawas pa niini ang Inglis ug ang Francia ming tutol sa mga pangayo sa Alemania. Ang Inglis ming sulod na sa gubat ug aduna nay nakuha nga bapor nga ilang nailog kaugalingon sa Alemania ug sama usab sa Alemania ilang gitorpedohan ang usa ka bapor nga pasajero nga kaugalingon sa Inglis nga nalunod nga adunay sakay nga daghan ming abut ug 1400 ug tutulo kagatos niini polos mga Americanhon.

Ang Francia hugot kaayo ang iyang mga saad nga kon unsa man ugaling ang dangatan sa Polanda siya mutabang gayud sama karon ang Inglis ug ang Francia mutabang para sa mga Polando.

Namultahan Si Pasmore Ng "Boxing Commission"

Dahil sa hindi niya pagpapakita ng mabuting laban kay LITTLE NENE, si Alejandro Pasmore ay nahatulan ng "Territorial Boxing Commission" na bawasan ang kalahati ng kanyang kabayarang $90. Bukod tangi sa rito ay nahatulan pang alisin ang kaniyang licencia sa loob ng tatlong araw.

Ang kapasiahang ito ay iginawad ng "Commission" kay Pasmore pagkatapos ng isang masusing paglilitis sa ginawa nilang labanan ni "LITTLE NENE."

Ipinahayag ng "promoter" Harold Fong na sa susunod na card ng kaniyang pa-boxing ay paglalabanin sila Clever Henry at si Wally Hally ang balitang contender ngayon sa timbang na "lightweight." Sa card naito ay magsasagupa din sila Sonny Valdez at si Fighting Carlos. Ang labanan ay nakatakda sa ika 15 ng Septiembre.

Si Speed Cabanela ay siyang hari sa bamtam sa Pilipinas ngayon. Siya'y anak ni Dencio Cabanela ang kaunaunahang boksingerong nagbigay ng pangalang internasional sa mga manglalarong Pinoy sa suntukan.

DITO AT DOON

Naging marangal at malaki ang libing ni Mrs. Clave ng Waipahu ng Linggo, Septiembre 10. Ito'y pinangunahan ng banda at sinundan ng isang proceciong mahaba ng mga tawong naglalakad at nakasakay naman sa mga automobil. Ang Legionario del Trabajo at ang Pastor Sta Ana at Madayag ang siyang nangasiwa sa libing.

Si Bb. Esperanza Garma ay yumao na sa America sakay ng sasakyang Lurline ng Viernes ng ika 11 ng umaga, Septiembre 8. Siya'y manonood ng exposision sa San Francisco at Nueva York.

Ang kasambahay ni Mr. Falces ng Waipahu ay dumating na galing sa Filipinas na di sila dumalaw ng mahigit sa dalawang buan.

Si Ginoong J. Ci Saldania ay kinatawan ng Crown Life Co. isang samahan sa Seguro.

Sa kabila ng pagsisikap ng Alklade Juan Posadas na makapagtipid ng salapi ng pamahalaan ng Maynila ang kabang-yaman ay magkakautang ng 800,000 piso at dahil dito'y di matutugunan ang pangangailangan upang makapagaral ang lahat ng bata sa mga paaralang ng siudad.

Kailangan ng Dr. Juan Nolasco ang 20,000 piso upang pasimulaan ang pagkuha ng sonso o bilang ng mga tawong di makatrabaho dahil sa sakit o kahinaan sa Cebu, Iloilo at Zamboanga.

Dahil sa kinuha pa niya ang kaniyang rebolber at chapa sa bahay bago arestuhin ang dalawang nagaaway namatay si Antonio sa kamay ni Agapito sa isang bilyaran sa Maynila noong isang buan. Ang pulis ay pinaghiwalay sila, ngunit pagkat wala sa kaniya ang kaniyang chapa ay di inaresto ang nagaaway.

Ang naging kinatawang Emilio Montilla ng Iloilo ay nabilanggo ng but that sa tatlong buan at 11 araw hanggang isang taon dahil sa pakikisama sa kaniyang kerida. Inakusahan siya ng kaniyang asawa at ito ang naging sanhi ng kaniyang pagkabilanggo.

Ang asawa ng konsul na Insik na si K. Kuangson Young ay ninakawan ng mga alahas na nagkakahalaga ng 29, 765 piso.

Ipinagdiwang ang pangangalakal sa Pilipinas ng isang linggo ng mga kamara de komersio. Ang patnugot ng pagdiriwang ay "Ingatan at palaguin ang kalakal at pagbibilihan ng Amerika at Pilipinas."

Napagkaisa ng naging Senador Avelino na ngayo'y kalihim ng paggawa sa gabinete ng Presidente Quezon ang lahat ng mga sari saring uri ng manggagawa sa Pilipinas. Balitang si Jose Figueras ang siyang gagawing pangulo ng pagkakasundong ito ng mga anak pawis.

Russia Bu-ot Mobaligya Sa Galamiton

Sa Duruha Ka Nasud Mobaligya Ug Kasangkapan Para SaGubat Sa Polanda

Sa mga balita nga nanggabut dinhi ang Russia gustong mabaligya sa ilang mga kasangkapan sa gubat sa Polan ug sa Alemania bisan ang Russia adunay mga pana-ad sa Alemania siya lamang ang baligyaan sa iyang mga kasangkapan.

Sa ingon niini dili kasaligan ang sa atong mga paghunahuna siya ailang mga kasabutan ug ang Russia na-a sa taliwala sa duruha ka nasud.

Adunay mga kalisdanan ang Russia nga kaugalingon karon didto sa sidlakan nga mao ang iyang problema sa Japon sa iyang mga kaligutgot nga dugay na kaayo.

Ingon ug gialindangahan kaayo karon ang kalibutan sa kagubot nga hapit gani usab ang Australia ug Canada mahiuban niining kagubota nga hasta usab ang dapit sa sidlakan mangayo gayud sa gubat.

Tapos didto sa China ang ka-alingasa sa mga kanyon ug pusil gitubagan usab didto sa Europa ang pag declarar ug guerra sa Inglis didto sa Alemania. Ug gibanabanaan ang Francia maoy mosunod.

Ang Italia karon walay tingug kay dunay pahat siya nga nailog nga mao ang Utopia. Ug karon wala pa hibali kon asa siya dapig apan gihunahuna-an nga adto siya sa Alemania.

Isang sakit ng baga na pinangalanang "paragomimiasis" ay natuklasan ni Dr. Sixt. A. Francisco ng Pilipinas. Ang sakit na ito'y katulad ng tisis, ngunit hindi nakahahawa na gaya ng tisis, at ang kinakapitan lamang ay ang mga mamamayan ng Leyte, Samar at mga lalawigang Bikol.

Wala daw kapakanan ang madaa sa pagdodoktor ng mga babaeng Pilipinas at sayang lamang ang salaping itinutulong sa kanila ng pamahalaan pagkat kung matapos sila ay bihira lamang ang gumagamit ng kanilang propesion upang itulong sa kapua.

Si Rev. Leonardo Dia ay siyang nahalal na pangulo ng konbension ng mga protestante na ginanap sa Cebu. Si Dia ay siyang pastor ng Cebu Christian Center Church.

Makaitlo ng sumali ang Pilipinas sa labanan sa Davis Tennis Cup. Ang una ay noong 1926 ng si Guillermo at Francisco Aragaon ay naglakbay sa Amerika Sila'y tinalo ng mga Japon sa bilang na 5-0; ang ikalawa ay ng si Ingayo at Guillermo Aragon ay naparoon sa Vienna. Silay natalo sa mga Austriako sa bilang na 4-1; at ngayo-y naman sila Sanchez at Ampon. Ang mga Australiano ang makakaharap nila sa Julio 15, 16 at 17.

Harold Fong Presents

All-Star Card BOXING
CIVIC AUDITORIUM
Friday, Sept. 15,, at 8 p.m.

MAIN EVENT—10 Rounds
Clever Henry vs. Wally Hally
Lightweight Champion of Hawaii and the Orient — World Lightweight Contender

SEMI-FINAL—6 Rounds
Fighting De Guzman vs. Richard Miyashiro

SPECIAL EVENT—6 Rounds
Daniel May vs. Tony Medeiros

FOUR PRELIMINARIES—4 Rounds Each
HERMAN KAAKUA vs. PETER REYES
DOUGLAS TANAKA vs. BABY SAMSON
JOE DEVORE vs. FIDEL CORTEZ
CHARLIE HIGA vs. BABY MAMACLAY

Popular Prices - - - - - 55c, $1.10
FOR RESERVATIONS CALL 2002

Tunay na nagpapaputi ng Damit ay ang "BLEACH" na ipinagbibili sa mga tindahan na gawa dito sa Haway ng . . .

Smith Chemical Products
Kuwili St. Phone 2699
Piliting ipagtanong sa mga tindahan

HAWAII FILIPINO NEWS

Weekly News and Pictures

Entered as second class matter May 3, 1938, at the post office at Honolulu, Hawaii, under the act of March 3, 1879.

TEODORO G. BIANO..........Editor
FRED J. GREEN..........General Manager

SUBSCRIPTION RATES
$3.00 for one year

501 Stangenwald Bldg. Telephone 4911

Panakatulong Estudientes Filipino

Itay di pay unay nabayag, inrakurak nga ingunamgunam ti tukel dagiti Filipina nga adda iti YWCA ditoy Honolulu ti naillian ken narangen a panggepna a mangtulong iti uray sinoman nga estudiante Filipino nga adda ditoy puro ti Oahu ken rebbengna ti matulongan a mangituloy adalna idiay Universidad ti Hawaii.

Ti tukel Filipina a nairiping iti YWCA ditoy Honolulu ipasimudaagna iti daytoy natalengenngen ken nadayaw a panggepna ti panangsalwad ken panagpabalinna a masirib a pakairamanan pagilian dagiti agtutubo Filipino nga agad-adal.

Daytoy a gundawây nga ipaay ti tukel Filipina, durogan ken gayabanna dagiti agtutubo nga agad-adal Filipino nga agridam ken agalisto ken agimbag iti panagadalda tapno mairamanda a makatulong pagilian iti masakbayan.

Toy napateg unay a gunuat dagiti babbai Filipino a naitukel iti YWCA, rebbengna unay a tuladen dagiti amin a tuktukel Filipino ditoy Territorio ti Hawaii. Tunggal tukel Filipino mangaan koma iti napateg ken naillian a programa ken pagwadan maipapan panakatulong dagiti nasaririt ken naanos nga agtutubo iti panagadalda.

Dagiti agtutubo isudat namnama ti ili a kakaiyanakan. . . . Isudat mangala kadagiti lugar dagiti agdama nga amma ken inna iti pagilian. Rebbengda unay ti saan a mapaidaman no kayattay ti maadaan dagiti kaasitan ken narangrang-ay a pagilian, ken nadaydayaw ken napateg a pakasarsaritaan iti masakbayan.

Ti Hawaii Filipino News padayawanna unay ti dakkel ken nadayaw a naillian a gunuat ti tukel Filipina iti YWCA ditoy Honolulu, ket ikalikagumna a saan laeng koma a dagiti estudiantes Filipino ditoy puro ti Oahu ti pakaipaayan daytoy a gundaway no di pay ket dagiti dadduma nga estudiantes Filipino nga adda kadagiti sabsabali a puro ditoy Territorio.

Paluobongen Nakayanakan a Partuat

Ti Comunidad Filipino ditoy Territorio ti Hawaii ipaannongan nga itangsit a palaebaengen ken padakkelen iti imatang dagiti sabali a burik dagiti tinnawid ken partuat a kabukbukodan a saisala ken kankanta ken dadduma a naillian a pabuya.

Tunggal nasion ditoy lubong adda naisalsaluninna a partuat ken kabukbukodanna a saan laeng a kababalin, kadkadawyan, salsala ken kankanta.

Dagiti Filipinos addaanda kadagitoy. Kadagiti fiestaan ken carnavalan, kadagiti ummongan ken dadduma pay a pagpabuyaan maibaybaybaysa a maipadpadayawyaw ken maipabpabuya dagiti salsala a "carinosa, Lajota, rigodon, ken dadduma pay a kita ti sala Filipina. Kasta met dagiti nakayanakan a kankanta a kas ti kundiman, danza ken dadduma pay.

Amin dagitoy ken dadduma pay a kabukbukodan a partuat ken pabuya a nakayanakan, rebbengda unay ti maparangen, mapasantak ken mapadakkel, saan laeng nga iti imatangtayo a Filipino, no di pay ket nangnangruna iti imatang dagiti sabsabali a burik ditoy Territorio.

Dagitoy a kabukbukodantayo a partuat ken pabuya, dakkel ti maited ken maitulongna iti panakapadakkel ken pannakapabaknang ti arte ken literatura iti agdama ken iti masakbayan.

Ti panakipagnaed Filipinos ditoy Hawaii saanna laeng nga ipakita ken ipabigbig ti kina gaget ken kinasalukagna iti trabajo, . . . ti kinamanagayatna ken kinamanangaasina, . . . ti kinamanagpadagos ken kinatulnogna, no dipay ket ipasimudaagna kadagiti sabali a burik a kalangenlangenna nga addaanda kadagiti talunggading ken kabukbukodan a partuat a pangragsak ken pagpabuya.

Ipatuloy tay ngarud dagiti nairugitayon nga inpamatmat ken inpabuya, ket padakkelan ken pasantakentay a pabaknangen iti imatang dagiti sabali a raza.

TUBERCULOSIS CAMPAIGN

With November only two months away, tuberculosis associations in Hawaii are already making preparations for the 1939 Christmas Seal Sale to be conducted throughout the Territory that month.

The slogan for the 1939 campaign is "Protect Your Home From Tuberculosis." As a symbol of that protection, Rockwell Kent, artist and designer, has used an angel with outstreched arm in the 1939 Christmas seal.

More than 63,000 educational circulars and 3,000 posters have been ordered by the Territorial organizations from the National Tuberculosis Association.

Among the supplies is an illustrated 12-page booklet, "The Message of the Double-Barred Cross" prepared by Dr. W. W. Charters, director of the bureau of educational research, Ohio State University. This will be used as a teaching on tuberculosis prevention in the schools.

Status of 100,000 Filipinos Reviewed

A comprehensive study of the status of 100,000 Filipinos resident in continental United States and Hawaii has been completed by Diosdado M. Yap, research assistant in the office of the Resident Commissioner.

Dr. Yap, whose study is soon to be published, dedicated his volume to Resident Commissioner J. M. Elizalde. The study is the first comprehensive survey, Yap, said, of the legal and political position of Filipinos in the United States under the Tydings-McDuffie act and supplementary legislation.

Included in the volume is a letter from Floor Leader Quintin Paredes, who read the manuscript, praising the scope and timeliness of the study.

"The work is timely," Paredes wrote, "not only because of the persistent and mistaken belief that the Filipinos have automatically become aliens with the approval of the Independence Act, but also because of the imminent an dimpending changes which their status must gradually and necessarily undergo as the advent of our independence closes in."

Yap, in his survey, traces the trends in Filipino immigration and describes the types and occupational trends of the immigrants.

The changing status of Filipinos in the United States under the various laws, and the history of the repatriation movement are also developed.

In his preface Yap wrote:

"This study is undertaken not merely to catalog in chronological order the various laws and regulations affecting the Filipinos in the United States, but also to point out their significant aspects as related to Filipino social and legal status. It is difficult for the writer to have the correct perspective to enable him to estimate justly the worth of the present laws which regulate the rights, privileges and immunities of Filipinos in the current drama of life with its continuous contacts, reactions and adjustments. However, it should be noted at this instance that the writer does not intend to reform but to inform the Filipinos of their problems and rights as American nationals.

"The Filipinos in the United States have frequently been embarrassed since the adoption of the Independence Act, by legislative proposals involving discrimination against them. It is apparent that there is quite a widespread misconception regarding the status of Filipinos as American nationals and that this misconception has grown since the establishment of the Commonwealth in the Islands until Filipinos are somewhat generally regarded as aliens. Such proposals have had unfortunate repercussions both in the Philippines and among Filipinos in the United States even though in every case they have been so modified, after explanations of the situation by the War Department, as not to discriminate unfairly against them.

"It has always been the view of the War Department that it is highly desirable at this time of the Commonwealth period not to abridge in any way rights and privileges possessed by Filipinos at the time of the inauguration of the Commonwealth government. The Joint Preparatory Committee on Philippine Affairs had given careful study to the status of Americans in the Islands and of Filipinos in the United States and had made recommendations on the subject which were included in the new Philippine Act approved on August 7, 1939, an act seeking to amend the Act of March 24, 1934.

"The Filipino's legal and social status in the United States is very uncertain. He is a national, yet because he is neither white nor "of African descent" he cannot become a citizen except in rare cases. As a non-citizen he is denied in many states certain occupational opportunities, especially the practice of his profession as law, medicine or dentistry. And, because he is not a voter and cannot become one, unless naturalized, politicians turn a deaf ear to his agitation for better opportunities and better living conditions. Many civic-minded Americans tend to regard him only as a transient in this country and see no need for establishing more certainly his legal and social position.

The different states of the Union seem to vary as to their interpretation of the Filipino status of citizenship. For certain purposes, the mere fact that he owes allegiance to the United States is sufficient compliance with the citizenship requirements in order to practice his profession or to be employed in some state projects.

But despite this fact, Filipinos, even though they may remain for as long as ten to fifteen years or more, are being handicapped by the common assumption that they are merely transients. Consequently, the legal, racial and marital status of many Filipinos and their families is yet unsettled. In some parts of the country this same feeling of racial uncertainty with its resulting marital instability, can often be observed even though it is without an immediate basis in legal issue."

Leading

MISS SALINAS

Miss Salinas Leads Popularity Contest

By MISS ROSA DOMINGO

At the second popularity contest scrutiny held at the Hawi gymnasium, August 19, 1939, Miss Dionicia Sallinas of Hawaii, "shooting high" fro mthird place, took the lead among the found candidates for the "Miss Commonwealth" contest.

The other candidates run in order in the contest as follows: Misses Juanita Cayampa, Benedicta Dulan and Angelina Salvador.

In spite of all these suspensed ranks, the finality o fcasting votes will be held some time in October, which of course will give them plenty of time to really work hard in their campaigns. The awards to the winner will include the title "Miss Commonwealth" and a cash award of 50 per cent of the total votes cast.

This contest is under the auspices of the Kohala Filipino Community Club, whose officers are: President, Mr. Anselmo Domingo; Vice-President, Mr. Guillermo Sagario; Secretary, Mr. Gil Gajo; Treasurer, Mr. Florentino Yori.

The chairman of this contest is Mr. Federico Acob, whose assistants are Messrs. Santos Ramiro, Bernardo Ancheta and Luis Hidalgo.

SHORT CUTS

By JUAN S. SARMIENTO

FOUNDERS. Farm contractors, business men and civic leaders in Sacramento, Yolo, Solano, Contra Costa and Yuba counties constitute the founders of the Filipino Laborers' Association, with headquarters at 1213 Third Street, Sacramento, California. The names of these founders are Ted Markel, Elias Cabradilla, Candido Gomez, Pete Hombrebueno, Urbano R. Estrellan, Pio Velasco, Dick Cayabyab, E. Aredas, Letty Gomez, G. F. Morales, Andres R. Jacoba, Sixto Ominga, Victor R. Bacho, Miguel Yadao, Leo Cabrera, Juan Neri, Fred Velasco, Fred Gomez, Lamberto Mallinab, Manuel M. Insigne, Arcadio Torrado, Genon Tagunan, Bernardino Aquino, Eddie Sanchez, Severino Lacpan, Santiago Detuntorum, Isidro Navarro and Max Acosna.

OBJECTIVES. The Filipino Laborers' Association has been organized for the following purposes:

1. To unite in one association all Filipinos who are eligible for membership and who are employed in agricultural, industrial or domestic work, or other forms of employment in the state of California.

2. To preserve a reasonable standard of wages and improve conditions of employment and housing for Filipinos on the farms by collective bargaining, joint agreement and other legitimate and lawful methods of the workers.

3. To strive for uniform wage scale for all members of this Association and for a policy of equal wages for equal service for all workers.

4. To cooperate with 9merican labor organizations as well as with labor organizations of foreign minorities in their fight fo rthe preservation of the workers' right to organize.

5. To cooperate with American labor organizations in their campaign to secure enactment of laws protecting the limbs, lives, and heatlh of workers, prohibiting the use of strike breakers, preventing the employment of armed guards during labor disputes, and such other legislations as will be beneficial to the workers.

6. To cooperate with American labor organizations which strive for the enforcement of just laws and the repeal of those which are discriminating against the workers of our calling.—From the Constitution and By-Laws, Filipino Laborers' Association.

REGRET. We are reliably informed that many of the members of the Filipino Agricultural Laborers' Association (Stockton) are contemplating to resign from the association, and will ask for the refund of the dues they have paid in. Reason: They are not satisfied with the way the association is managed.

Quezon May Send Special Labor Envoy to Hawaii

MANILA, Sept. 13. (UP)—The Philippine government may send a special envoy to Hawaii shortly to look after the interests of some 65,000 Filipino laborers there who are said to be engaged in disputes with plantation owners.

A report from the resident commissioner in Washington, Joaquin Elizalde, received by Malacanan Palace recently, was understood to have urged the sending of a special Commonwealth representative to Hawaii for the purpose of looking into the situation of Filipino laborers there.

According to a report received here, Filipino workers in one Hawaii plantation struck recently and other strikes might follow unless the differences between workers and employers were ironed out. It was reported here that one of the causes of the conflicts was a disagreement over the rights of the Filipino workers to certain bonuses provided for in their contracts.

Philippines Out of Debt by July 4, 1946, Romero Says

MANILA, Sept. 13. (UP)—The Philippines will be entirely debt-free by the time she gets her independence on July 4, 1946, as provided by the Tydings-McDuffie act, according to a prediction by Assemblyman Jose Romero of Oriental Negros.

The prediction appears to be well founded in view of the general soundness of the Philippine financial structure. During the past 10 years there has been a steady decrease in the national indebtedness, which on December 31, 1938, totaled $40,659,925.21. The total decrease from 1929 to 1938 was more than $23,500,000.

The actual indebtedness as of December 31, 1938, was $74,468,500, but on the same date the sinking fund created for the amortization of the debt reached $33,808,574.79, giving the present net figure of $40,659,925.21. The present indebtedness represents a per capita debt of $2.625 on the basis of last year's estimated population of 15,476,777.

Romero explained that with the export taxes to be collected by the Philippines and the sinking fund for the amortization of the national debt, the total would be more than fully recovered by 1946.

Mabuhay Brevities

Mr. and Mrs. Benjamin B. Ayson and their baby, Lillian, prominent Wailuku residents of the Filipino Community on the Valley Isle, have been the house guests for three days of Mr. and Mrs. Cornelio Gorospe in their new home located at the slopes of Kamehameha Heights. They sailed on the Waialeale Sunday evening, September 3. Mr. Ayson is an active and popular insurance salesman.

Mr. Pastor A. Pablo, with his Packard car, who about two months ago was assigned to Kauai to establish a strong sales force of the Hawaii agency in that island, passed through Honolulu to the Volcano Isle on Saturday, September 2. He expects to go to Kauai after staying with his wife, who is the head of the Hilo office of the agency. Mr. Pablo is the recognized highest producer of the Insular Life, both in the Philippines and Hawaii.

The Philippine Mutual Service Association, registered and approved by the government under the leadership of native Filipino leaders, is the talk of every one all over the plantations. It is one of the newest Filipino mutual organizations in Honolulu.

Miss Carmen Gavino, recognized leading Filipino vocalist and pianist in the territory, is very busy teaching children of all nationalities as well as grownups in piano lessons. Her students say Miss Gavino is the sweetest and most practical piano teacher.

Mrs. Isabelo Giron was very active in coaching Filipino children of Kahuku plantation and participated successfully in the recent Labor Day parade held on windward Oahu. The participants were applauded as they marched through the parade campus.

Leonard Primacio, a Quezonian, was one of the officials of the Labor Day festivity in Kahuku. A very promising young man still hopes to meet her early life mate some day. He is bookkeeper of the Kahuku plantation store.

Both Atanacio B. Acantilado and Isabelo Giron did their parts splendidly in contributing to the success of the Labor Festival in Kahuku. Both are also Quezon Club officials and well known in their locality as leaders as well as in the city and other plantations.

Benefico Paraso, Filipino tenor and active in society circles, took the place of interpreter Mr. Alfredo Ocampo in the circuit court during his vacation. In the future our friend Paraso shall be a good prospect for an interpreter in the event Mr. Alfredo Ocampo retires from public life.

Our friend Eugenio Soriano of Waialua, according to information, was very optimistic of the results of the Labor Day festivity in Kahuku. Surely it came true. The Labor Day festival in Kahuku was one of the grandest event of the year and attracted a crowd of 25,000 persons.

Mr. Stafford L. Austin, manager of Honolulu Plantation Co., was very highly praised by several Filipino leaders in Aiea. The writer of this column has found i his interviews from several Filipino laborers that Manager Austin is kind and good in his dealings with his laborers. Every one was optimistic and commended very highly their new manager.

Zoilo Corpuz of Waianae is doing a very nice work in spreading the good advantages of the Philippine Mutual Service Association. Corpuz is one of Waianae's Filipino Community leaders. He is active in social and religious affairs. He is one of the trusted men of Mr. Robert Frickie.

Philippines Short Of Bags for Sugar

MANILA, Sept. 14. (UP)—The Philippine sugar industry is confronted with a shortage of bags in which to put sugar, as a result of the European war.

According to a reliable estimate, there are not enough bags in the country to hold one-fourth of the next sugar crop.

The bags used by the sugar industry are made of jute and are imported from India. The British government has forbidden, at least for the time being, the purchase or sale of jute except under government contracts and already existing contracts. Should Britain commandeer the entire jute supply for a long time, the Philippine sugar industry may have to get containers other than jute bags.

German Subjects Residing in P. I. Seek Citizenship

MANILA, Sept. 13. (UP)—German subjects in the Philippines who want to be Filipino citizens must to reside in the country 10 years before they can apply for citizenship, according to the solicitor general of the Philippines, Roman Ozaeta.

The opinion was given in connection with reports that the German members of the crew of a steamer being operated by a Philippine shipping firm have expressed their intention to become Filipino citizens and indicated unwillingness to go back to Germany and fight in the war. It was understood they were listed as German subjects in the German consulate here. It was reliably stated they could not refuse to go back to the Reich unless they became Filipino citizens.

Another group of German subjects, comprising children born of a Filipino mother and a German father, was also reported to be seeking Filipino citizenship. They were born in the Philippines, and the youngest of them was said to be 26 years old.

This latter group, it was officially stated, is different from the first group and can elect to become either German or Filipino citizens, since they already have reached majority. They may become Filipino citizens after undergoing the necessary judicial procedure.

Church News

FILIPINO COMMUNITY CHURCH
878 Kanoa St.
REV. M. C. DIZON, MINISTER

Services for Sunday, Sept. 17, 1939

9:30 a. m. Sunday School classes for all ages in English and Filipino. Lesson: Michh, a Mesenger of Social Justice (Micah 3:1-12; 6:6-8)

10:30 a. m. Address by Mr Evaresto Fernandez and Mr. Viloria Editor of Kauai Filipino News.

7:00 p. m. Devotion of Y. P. S. Lesson: What Jesus said about Praying (Matt. 6:5-15)

8:00 p. m. Testimonial and Praise Service.

The following gave the amount oppositive their nams for social hall and improvement of church building:

Juan Mejorada, $5. Mr. Gacnsan of Wainaku $1.50.

Manager

MR. KEEVER

Theo. H. Davies Takes Agency For MIQ Clock

Theo. H. Davies & Co., Ltd., has created a special department for the distribution of the "Quezon Clock."

Mr. Harry N. Keever, manager of the Davies Jewelry department, issues the following statement concerning this new Philippine product.

"After realizing the many valuable features that merit the "Quezon Clock," we have decided to secure the exclusive distribution of the precious gem for the Territory of Hawaii. It offered us an opportunity to render an outstanding service to the many loyal and true Filipinos here.

"We believe the Filipinos love and cherish their great leader, His Excellency Manuel L. Quezon, as do the people of the United States their first great leader, George Washington.

"We extend our sincere congratulations to the Filipino community, particularly to Mr. A. J. Lopez, who originated the symbolic "Quezon Clock" and who has made it possible for every Filipino home to have a permanent memorial to their great statesman, your first president."

The "Quezon Clock" was designed and created by A. J. Lopez of Manila as an inspiration of the humanitarian achievement of His Excellency, Manuel L. Quezon.

Hilo Coast News

BY HERMAN SERRANO

The monthly meeting of the Safety Committee of the Pepeekeo Sugar Company was held on Wednesday evening, August 9th, at the Okawa clubhouse. Chairman F. A. Lyman presided.

The championship Filipino baseball team of the Hilo Sugar Company's 1939 Junior home league was honored last Sunday, August the 6th, at Coconut Island. The team members, backers, and guests were served delicious Filipino lechon.

The members of the winning aggregation honored are: E. Villanueva, D. Ohano, C. Ohano, E. Pulido, G. Pulido, F. Calabate, S. Rublo, D. Narciso, G. Bargamenio, G. Baldago, J. Moniz, O. Fagaragan, and P. Manatan. The backers honoring the team were: A. Alvarez, M. Basog, E. Aguinaldo, E. Acibo, E. Cariaga, M. Taha, L. Ohano, C. Casem, B. Ramos, P. Borromeo, T. Villa, P. Lacuesta, M. Lagola, D. Onato, A. Baay, B. Pascual, S. Corpuz, A. Agpasa, P. Froilan, C. Ignacio, D. Balisa, M. Acosta, S. Santos, J. Ugale, J. Cabarloc, P. Dela Cruz, E. Miranda, J. Corpuz, L. Tabangan, L. Tabarnilla, C. Feliciano, L. Lucero, V. Bayani, V. Augustin, P. Miprano, and J. Costales.

One game was played in the Honomu Sugar Company's Filipino league last Sunday at the Honomu grounds. In a very close contest, the Baguios eked out an 11-9 victory from the hard-playing Unions. In an exhibition inter-plantation contest, Coach Lazaro Raneses' Hakalaus trounced Honomu's pick-up team 8-7. R. Nasaro, heavy-hitting Honomu star, connected for a homer in the course of the game.

Fausto Alicuben, popular member of the Papaikou Filipino community, was the incentive of a surprise birthday party given by Mrs. Kenneth Alcosiba and Glory Alicuben on Friday evening, Aug. 11, at the Papaikou Filipino church social hall. Mrs. Diego Ramos was the chairman for the evening.

On the entertainment bill were musical selections by Albert Pattiona and his Pepeekeo boys, a piano selection by Alona Hanelle, vocal selections by Elizabeth Areco and Glory Alicuben. Leticeon Racelis read a beautiful birthday poem in honor of Mr. Alicuben. Talks were given by the honoree and Kenneth Alcosiba.

Games and refreshments were enjoyed by all after the program.

The Camp 28 team won the championship of the Honomu Home league last Sunday by trimming the Unions 21-3. The members of the team are I. Ficeta, F. Patao, J. Luna, J. Agyisit, M. Elegado, L. Patao, L. Pascua, T. Maduro, F. Quirit, and E. Gonsales.

A meeting of the managers and coaches of the teams participating in the 1939 Brewer baseball league was held on Monday evening, Aug. 14, at the Pepeekeo gym. President Guy F. Murray presided.

The individual award winners were selected at the meeting. On the mythical all-star aggregation, the champion Pepeekeos placed five men. Hakalau was next, placing four men on the team, followed by Onomea and Honomu with three and two men, respectively. At the end of the regular schedule, Onomea, Honomu and Hakalau were tied for second place. In the draw for play-off series, Honomu drew a bye, while Hakalau and Onomea will play, the winner to meet Honomu for second place.

Professional Interview

Believing that "to serve" is the criterion of all worthy undertakings, Roman R. Cariaga, former editor of the Hawaii Filipino News, is achieving a prominent place in the field of life insurance.

Mr. Cariaga

Joining the Brainard and Black general agency in Honolulu of the United States Life Insurance Co. less than two months ago, Mr. Cariaga has shown not only an enviable production record, but an abounding interest in the life insurance needs of his countrymen in Hawaii.

"The Filipinos, by and large, now believe in the value of life insurance protection," he said in an interview today. But the greatest work to be done is to explain to them thoroughly what life insurance actually is," he stated.

The fact that there are over 64,000,000 Americans carrying life insurance is an indication that the American people have faith in the insurance institution. It is further estimated that more than seven millions of dollars are paid daily to policyholders in benefits.

"There are many features in life insurance which the people have yet to know," Cariaga said after looking over the field. "These features should be made clear to their clients by the representatives of life insurance companies.

"It is not enough to be able to sell life insurance. Any and all policyholders should be able to convert an insurance policy into its manifold benefits without losing values which are guaranteed by the company.

"This can be done if life insurance underwriters will do their part in abiding by the ethics of the underwriting profession.

"Above all, life insurance is a genuine source of financial independence besides protection for living dependents," he said.

BRAINARD and BLACK
Agente General dito sa Territorio nang
The United States Life Insurance Co.
63 Merchant St., Honolulu
ay ipinagbibigay alam na si
Ginoong Roman R. Cariaga
ay siyang tagapamahala ng
departamento ng mga Filipino

The United States Life Insurance Co.
Isa sa pinakamalaking Companía sa Nueva York